

1 – INTRODUCCIÓ	2
2– MOTIVACIÓ DE LA INTERVENCIÓ	3
3– DESCRIPCIÓ DEL LLOC	4
4– ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS	5
5– METODOLOGIA	6
6– MARC HISTÒRIC	7
7– DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I RESULTATS	11
8– CONCLUSIONS	22
9– BIBLIOGRAFIA	27

1. INTRODUCCIÓ

En la següent memòria es presenten els resultats de la intervenció arqueològica duta a terme, en forma de sondeig, dins d'una de les sales de la llibreria de la Generalitat de Catalunya, situada a la Rambla dels Estudis 118, al districte de Ciutat Vella de Barcelona, amb motiu de la instal·lació d'un ascensor per connectar la planta baixa de la Llibreria amb un magatzem soterrani ja existent. La intervenció es va desenvolupar entre els dies 26 de gener i 13 de febrer de 2004.

Aquesta intervenció es va efectuar tal i com es disposa a l'autorització de la Direcció General del Patrimoni Arqueològic, expedient 437 K121 NB, segons el procediment establert en article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Les tasques arqueològiques han estat dirigides per l'arqueòleg de l'empresa CODEX - Arqueologia i Patrimoni, Antoni Fernández Espinosa i han estat promogudes i finançades per l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat de Catalunya.

2. MOTIVACIÓ DE LA INTERVENCIÓ.

La intervenció va venir motivada per les obres d'adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C. del Palau Moja de Barcelona (Rambla dels Estudis 118). Aquestes obres consistiren en la instal·lació d'un ascensor en una de les sales de la llibreria per connectar-la amb un magatzem soterrani ja existent.

Al tractar-se d'una zona catalogada per l'Ajuntament de Barcelona com a zona d'Interès Arqueològic, i catalogada pel servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya com a **BCIN**, es va fer necessària una intervenció de tipus preventiu.

Prèviament a la intervenció existia la possibilitat de documentar part de la muralla medieval de Barcelona, així com possibles restes de d'habitatges relacionades amb la muralla i conèixer el sistema constructiu del palau Moja.

3. DESCRIPCIÓ DEL LLOC.

El solar on s'ha dut a terme la intervenció es troba situat al número 118 de la Rambla dels Estudis de Barcelona. Aquest edifici, el Palau Moja, fa cantonada amb el carrer de la Portaferriça, dintre del districte de Ciutat Vella.

Les coordenades UTM són: X: 430874.49 Y: 4581918.11 i l'alçada sobre el nivell del mar és de 10.94 metres.

4. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS.

L'activitat arqueològica realitzada dins del Districte de Ciutat Vella ha sigut constant, però les intervencions realitzades en aquesta zona propera a les Rambles han sigut més puntuals i de petites dimensions, en les quals s'han pogut documentar bàsicament estructures d'època moderna.

Si ens centrem pròpiament a l'edifici del Palau Moja, no es coneixen intervencions que poguessin aportar informació prèvia a la realització del sondeig.

5. METODOLOGIA.

La realització de la intervenció es va produir dins dels terminis especificats dins del permís de la Direcció General de Patrimoni Arqueològic, és a dir entre els dies 26 de gener i 13 de febrer de 2004.

L'excavació s'ha dut a terme de forma manual. Els estrats i les restes han estat documentades segons el mètode proposat per E.C.Harris-Carandini. S'ha realitzat el corresponent registre gràfic i topogràfic. Totes les restes han sigut documentades amb fotografia digital i diapositiva. El material ceràmic més representatiu s'ha estudiat, siglat i dibuixat.

El codi de la intervenció, 0-33/04, ha sigut proporcionat pel Servei d'Arqueologia Urbana del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona. L'equip de persones va ser format per un arqueòleg director i un dibuixant/topògraf de l'empresa CODEX-Arqueologia i Patrimoni. El peonatge va ser facilitat per l'empresa SAPIC, constructors de l'obra.

La planimetria de l'excavació ha estat confeccionada amb el programa de dibuix vectorial Autocad, totes les plantes i seccions es lliuren en format digital i en paper.

6. MARC HISTÒRIC.

L'espai que ocupa el Palau Moja es troba, en època romana, fora de la muralla de la *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*. Fins el moment no s'han documentat restes de possibles *villae* de producció agrícola.

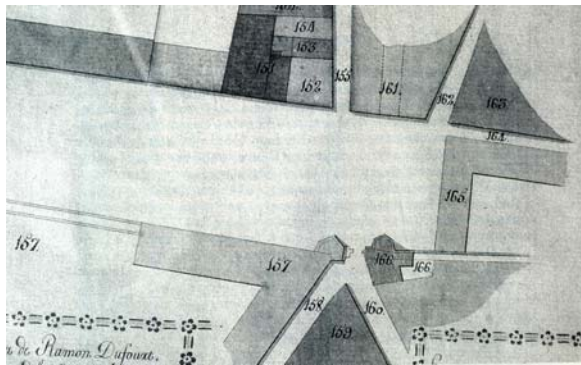
Les primeres referències històriques les trobem durant el segle XIII, quan es planteja la construcció d'una nova muralla, que protegís els nous barris que havien nascut fora del nucli originari de la ciutat. És durant el 1260, sota regnat de Jaume I, que es comença a construir l'esmentada muralla, el recorregut total va ser de 5.100 metres i tancava un àrea de gairebé 1,5 km². Es van obrir un total de 8 portes perimetrals: la de Sant Daniel, la de Campderà, (futur portal nou), la de Jonqueres, la dels Orbs (després de l'Àngel), la de Santa Anna, també coneguda com del Ferro o dels Bergants, la de la Boqueria, la de Trentaclaus, o dels Ollers i la de la Portaferriça, en aquesta porta es va fixar una barra de ferro que servia per contrastar una de les mesures longitudinals.

Detall del mosaic que representa l'entrada coneguda com la Portaferriça

L'any 1772 es va urbanitzar la Rambla, els enginyers militars van fer una alineació rectilínia des de l'església de Betlem fins a les Drassanes, evitant el traçat irregular de les muralles i es converteix en un passeig urbà vorejat de palaus i edificis representatius. Abans d'aquesta urbanització ja existien cases adossades a la muralla. En el plànol fet l'any 1772 per l'arquitecte Francesc

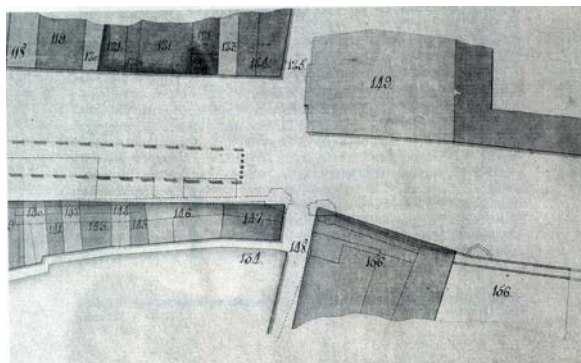
Renart i Closes es veu l'estat d'indefinició urbanística on no se sap si es tracta d'un glaciis o un carrer.

Detall de la urbanització de la Rambla en el tram de la Portaferrixa.

El Palau que edificà en Josep de Copons, marquès de Moja i la seva esposa, M. Lluïsa Descatllar, es construï sobre la torre i muralla de la Portaferrixa. Va ser edificat per l'arquitecte Josep Mas i Dordal, que també ve edificar l'església de la Mercè, Sant Vicenç de Sarrià i el palau episcopal de Barcelona.

Les obres es van iniciar l'any 1774, i va ser inaugurat deu anys després amb motiu de la festa de compromís de la filla gran dels marquesos de Moja.

Detall de la Portaferrixa (1807) un cop construït el Palau Moja.

Josepa de Sarriera i de Copons, últim membre dels Moja i Cartellà, va morir l'any 1865 sense deixar descendència. El palau va ser llogat al 'Fomento Nacional del Trabajo', des del palau es va fer la campanya a favor del proteccionisme de l'any 1869.

L'any 1870, Antonio López y López, nascut a Comillas, Cantabria, va fer una gran fortuna a Cuba i va comprar el Palau Moja de Barcelona, cinc anys més tard, el 1875 va passar a ser la seva residència personal, fent obres importants de reformes i decoració. L'antiga residència noble va passar a ser una residència de nou ric.

En 1878 va ser nomenat Marqués de Comillas passant a ser noble i senador. L'entrada de la família Comillas-Güell al Palau de les Rambles, es va traduir en un canvi ornamental barroc per noves tendències franceses que proposaven tornar al classicisme i recuperar la sobrietat de línies a la planta noble, fent-se els salons rosa, blau i verd.

El marqués de Comillas estava molt vinculat a la monarquia, i especialment a Alfons XII, que, després de la Restauració, fins i tot va dormir al saló blau de la mansió.

L'any 1891, el marqués de Comillas va instal·lar en el segon pis del Palau les oficines de la '*Compañía Trasatlántica*' de la que era fundador i president, tenint l'exclusiva de la ruta entre Espanya i Les Antilles.

El marquès va ser mecenes i protector de Verdaguer, el qual li dedicà L'Atlántida. Mossèn Cinto va passar a residir a la segona planta del Palau Comillas entre els anys 1876 i 1891. Celebrava missa per a la família a la capella annexa al saló principal.

El primer marquès de Comillas, va tenir quatre fills: Antonio, Claudio, Mª Luisa i Isabel casada amb Eusebi Güell (comte de Güell). A partir d'aquest moment s'uneixen les famílies Comillas i Güell.

Un cop mort el segon marquès de Comillas (Claudio), el seu cunyat, comte de Güell, mecenes de Gaudí, va passar a residir al Palau. Però va ser el fill d'aquest, Juan Antonio Güell i López que va ser alcalde de Barcelona entre els anys 1930 y 1931, el que va fer col·locar uns porxos a la vorera de les Rambles per facilitar l'accés dels vianants.

Juan Antonio Güell i López, tercer marquès de Comillas i segon comte de Güell, va tenir dos fills, el més gran va tenir el títol de comte de Ruiseñada. El Palau passa a ser residència de tres nobleses, Marquès de Comillas, Comte de Güell i Comte de Ruiseñada.

Durant la Guerra Civil Espanyola, el Palau passa a ser seu de la CNT. L'any 1940, poc després de finalitzar la guerra i mentre es restaura l'edifici de la Duana de Barcelona, les oficines, passen al segon pis del palau. Posteriorment van ser les oficines de *la 'Compañía Transatlántica'* (per segona vegada), fins el seu trasllat definitiu a la Plaça del Duc de Medinaceli. La segona planta de l'edifici es va convertir en la seu del *Banco Atlántico* ja que el marquès de Comillas va ser un dels seus fundadors.

A la mort del tercer Marquès de Comillas l'any 1959, el Palau va entrar en decadència. L'any 1969 es va declarar monument d'interès històric i artístic i un any més tard va patir un greu incendi que el va afectar molt.

L'any 1981 la Generalitat de Catalunya va comprar l'edifici i va començar la seva restauració. En l'actualitat es la seu de la Direcció General de Patrimoni i la Direcció General del Patrimoni Escrit i Documental.

7. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS REALITZATS I RESULTATS OBTINGUTS

A continuació passem a descriure els treballs i els resultats obtinguts al sondeig. Aquest apartat s'ha estructurat a partir de les fases documentades segons el procés de excavació.

Un cop senyalitzada l'àrea del sondeig es procedí a aixecar el paviment de formigó (UE 100) i la resta de nivells relacionats amb la construcció de la llibreria (uns 0.60 m. en total). Es tractava de diferents capes: la primera de formigó, 0.15 m; la segona de graves, 0.15 m; la tercera, terra barrejada amb pedres i material de construcció, 0.15m; i finalment una nova capa de formigó de 0.15 m de potència. Dins d'aquest nivell superficial, hi aparegueren restes de paper de diari, fusta, fragments de vidre i plàstic.

Detall del nivell superficial UE 100

L'última de les capes de formigó cobria directament una sèrie d'estructures que, amb tota seguretat, pertanyien a una de les antigues botigues localitzades en la planta baixa del Palau Moja des de principis del segle XX. Gràcies a la documentació facilitada pel Servei d'Arqueologia de la

Generalitat, es va poder documentar que l'última botiga existent l'any 1982, era una marroquineria pertanyent a la família Roma. Arqueològicament no s'ha pogut documentar si les estructures localitzades formaven part d'aquesta última botiga o d'una botiga anterior.

En relació a la construcció de la llibreria, es va documentar un retall irregular, (UE 109), de 1,40 m. X 0,72 m. que estava farcit, per un estrat de terra solta, (UE 110). L'excavació d'aquest estrat va aportar restes de plàstics i una clau de pas datada en el segle XX. Les cotes superior i inferior a la que apareixia el farciment del retall era 10,70 – 9,97 m.s.n.m.

El retall irregular trencava un paviment (UE 101) que s'estenia per la meitat nord del sondeig, fet amb rajol de 0.15 x 0.30 x 0.05 disposat en espiga. La cota a la que apareix aquest paviment és 10.33 m.s.n.m. El paviment es recolza en una antiga estructura de planta quadrada, (UE 102), feta amb tres pedres de grans dimensions (la quarta no s'ha pogut localitzar), que conformaven una possible fossa sèptica, tot i que arqueològicament no s'ha pogut demostrar. L'estructura UE 102 presentava una volta que cobria el seu interior (UE 105), deixant un registre o arqueta, (UE 106), en l'extrem W de la mateixa). En el moment que es col·loca el paviment 101, l'estructura UE 102, ja no estava en ús. Les pedres que formaven l'estructura es trobaven a 10,30 m.s.n.m. Les dimensions de l'estructura són: 1,55 m. x 1,53 m.

Un cop documentades les estructures, es va procedir al desmuntatge de la volta que cobria l'interior de la possible fossa així com de l'arqueta UE 106. A l'interior es va localitzar un nivell de runa datat en època contemporània (UE 116), que apareixia a una cota de 10.7 m.s.n.m i presentava una potència de 0.95 m. Mentre es baixava el nivell de runa es va poder documentar un mur de rajol, (UE 117), que en un primer moment es va identificar com a límit nord de la possible fossa.

Detall de l'estructura UE 102, la volta UE 105 i el registre UE 106.

Un cop documentat el paviment UE 101, es va procedir al seu aixecament, documentant-se un nivell de preparació, (UE 103), de 0,03 m. de potència, fet amb morter de calç, sense que es pogués identificar cap mena de material en el seu interior. Per sota del nivell de preparació UE 103, es va documentar un estrat de terra solta, (UE 108), color marró clar, sense material, de 0,44 m. de potència. Aquest estrat, que es lliurava a l'estructura UE 102, tenia com a funció anivellar tot l'espai, per a poder pavimentar posteriorment la resta de l'habitació. La cota superior a la que apareixia era: 10.25 m.s.n.m i la cota inferior varia entre 10.09 i 9.89 m.s.n.m.

Per sota de l'estrat d'anivellament UE 108, es van poder documentar diferents estructures, com una gran volta, (UE 111) construïda amb rajols de 0,30 x 0,15 m., col·locats de cantell. Aquesta volta mesurava 3,44 m. d'ample, (tota l'amplada de l'habitació), però no s'ha pogut documentar la llargada, ja que el límit del sondeig ho va impedir. De totes maneres, tot fa pensar que el límit sigui el mateix que té l'habitació actual, traslladat al soterrani, es a dir 4,26 m. (veure plànol 3).

Detall de la volta UE 111.

La volta apareixia seccionada a la meitat SW, justament al lloc on hi havia l'estructura UE. 102. Tot fa pensar que aquesta obertura a la volta es va produir en el moment de construcció de la mateixa, essent l'estructura UE 102 la que amb posterioritat aprofita l'espai. En els límits nord i sud de la volta, es van col·locar dos nivells de pedres irregulars lligades amb morter de calç, (veure plànol número 5), amb la finalitat de contrarestar el pes de la volta.

El contrapès situat al sud de la volta, UE 112, apareixia a 9,97 m.s.n.m. i tenia una potència de 0,44 m, les dimensions eren de 0.87 m X 0.64 m. En el moment de construcció d'aquest nivell, es va col·locar un baixant ceràmic, (UE 113), que retallava la volta i anava a parar a l'interior de l'habitació. Malauradament, en una fase constructiva posterior, es va trencar aquest baixant ceràmic impeding la seva interpretació.

Aquest baixant formava part del primer moment constructiu del Palau Moja, com la volta UE 111 i els nivells UE 112 i UE 119.

Detall del nivell de pedres UE 112 i el baixant ceràmic UE 113.

Tal i com succeïa a l'extrem sud de la volta, a l'extrem nord trobem un nivell de pedres lligades amb morter (UE 119), amb les mateixes característiques que la UE 112. La cota a la que apareix, és 9,9 m.s.n.m. i presenta una potència de 0,40 m. Les mesures de UE 119 són: 0,55 m d'ample per 1,66 m. de llarg.

A l'extrem NE de la volta UE. 111 es va documentar una canalització d'aigües de pluja, UE 114, que retallava la volta i s'endinsava a l'interior de la mateixa. Posteriorment, es va documentar com aquesta canalització estava relacionada amb una claveguera documentada sota la volta. L'estructura UE 114 estava formada per tres teules imbricades, sostingudes amb claus de ferro a la paret de tancament est de l'habitació.

Detall de la canalització UE 114, per sota de la volta, i la connexió amb la claveguera UE 117.

Un cop documentades totes les estructures, es va procedir a seccionar parcialment la volta UE 111. Així es va poder apreciar que l'interior de la mateixa, en la seva part nord, estava parcialment buida, deixant un espai de 1,70 x 2,20 m i 1,30 m de potència. En el fons s'apreciava part d'enderrocs i un estrat orgànic.

Creuant de W a E l'habitació, es va poder apreciar una gran claveguera que dividia en dos l'espai. La meitat nord, com ja s'ha dit, es va anul·lar des de la construcció de la mateixa. La meitat sud de l'habitació estava colmatada per un total de cinc estrats que han aportat materials que ens donen una informació poc concreta sobre el moment cronològic en el que es va amortitzar l'espai. Aquest material existeix tant en el segle XIX, com en el XX, a més de barrejar material medieval, com verd i manganès o ceràmica vidrada medieval. La claveguera UE 117 estava formada per dues parets fetes amb maons de 0,30 X 0,15 X 0,05 m. amb una alçada de 2,05 m; entre les dues parets s'estenia una base de rajol fent baixada des de W fins a E. És a dir, que la claveguera s'endinsava dins del mur de tancament E de l'habitació, anant a buscar una possible canalització central en un dels patis del Palau. La llargada total documentada era de 2,21 m. i l'amplada total era de 0,58 m.

A l'interior de la claveguera UE 117 es va poder apreciar un petit estrat orgànic, (UE 121), amb moltes restes de materials, tots elles datades entre finals del segle XIX i primera meitat del segle XX. Es van localitzar restes de vaixel·la de taula, com ara tasses, plats, objectes de vidre, coma ara ampolles i objectes d'ús quotidià: com ara llànties o guardioles.

Detall de la volta UE 111 seccionada, amb la claveguera UE 117.

En el moment que es va produir l'anivellament total de l'habitació amb l'estrat UE 108, es va colmar tant la claveguera UE 117, com la canalització UE 114 associada. Tot fa pensar que el moment exacte de l'amortització es va produir amb anterioritat a mitjan segle XX.

Per a prosseguir les tasques de rebaix de la superfície i com a mesura de seguretat, es va optar per desmuntar l'estructura UE 102 i la part sud de la volta UE 111. Prèviament, es va treure el nivell de pedres i morter UE 112 i el baixant ceràmic UE 113, sense que es documentés cap element datable. Aquest desmuntatge es van efectuar amb antelació al rebaix dels estrats que farcién la part sud de l'habitació, entre la claveguera UE 117 i el mur de tancament S de l'habitació. El primer dels estrats documentats per sota del nivell de runa UE 116, va ser un nivell argilós, (UE 115), amb poc material però datat en el segle XX, molt compacte, i de color marró fosc, aquest estrat de 0,11 m. de potència va aparèixer a 9,29 m.s.n.m.

Detall de l'espai sud amb l'estrat UE 115 previ a la seva excavació.

Per sota d'aquest estrat, es va documentar un estrat de farciment (UE 118), de 0,96 m. de potència, amb terra solta i pedres, de color gris, amb molt poc material però datat en el segle XIX, va aparèixer a 9,17 m.s.n.m.

El tercer estrat de farciment documentat, (UE 120), presentava unes característiques semblants a l'anterior, però amb menys quantitat de pedres i amb la terra de color gris-marró, més compacta. El material que apareixia estava barrejat, ja que sortia ceràmica vidrada medieval amb material del segle XIX. Aquest estrat tenia 0,24 m. de potència i apareixia a 8,18 m.s.n.m.

Per sota d'aquest estrat apareixia un nivell molt compacte de morter, que semblava ser el paviment original de l'habitació. Aquest nivell tenia 0.03 m. de potència i apareixia a 7,94 m.s.n.m

L'últim nivell documentat va ser un gran paviment de lloses de pedra (UE 126), de 0,14 X 0.50 X 0.20 m de mitjana, lligades amb morter de calç, que corresponien al paviment original del segle XVIII, d'un dels soterranis del Palau Moja. (Veure plànol número 7). Aquest paviment apareixia a una cota de 1,89 m.s.n.m.

Detall del paviment de lloses de pedra UE 126.

El següent pas va ser el desmuntatge de la claveguera UE 117, fet que va facilitar la documentació en extensió del paviment UE 126, per sota de l'esmentada claveguera. En total es va poder documentar en un espai de 1,70 X 1,72 m. El desmuntatge de la claveguera també va permetre la documentació d'un estrat molt interessant (UE 124), que s'estenia a la meitat nord de la claveguera i que ens dóna una datació del moment constructiu en el qual es va fer. L'estrat UE 124, només ha pogut ser excavat molt parcialment, però ens ha proporcionat moltes dades per datar amb exactitud el moment en el qual el soterrani deixa d'existir, a causa de la construcció d'una claveguera que parteix l'espai en dos. Es tracta d'un estrat de terra color marró fosc, de 0,70 m. de potència i que apareix a 8,63 m.s.n.m. Es lliura a la claveguera UE 117, i s'han pogut identificar moltes restes materials que el daten en la segona meitat del segle XIX.

Entre el material trobat, trobem vidre, fusta, un raspall fet d'ós treballat, i diferents objectes d'ús quotidià, com ara una ampolla d'un medicament o una pipa de fumar. El medicament identificat en l'ampolla és 'capsules de Matico' fabricades per *Grimault et Cie.* uns famosos laboratoris farmacèutics de Paris, que durant la segona meitat del segle XIX fabricaven en exclusiva medicaments amb una herba d'origen xilè anomenada matico, (*Piper angustifolium* o *elongatum*), tant en càpsules, xarop i injeccions. Aquest medicament estava destinat a persones que patien gonorrea, a més de ser un excel·lent cicatritzant i un antibiòtic eficaç, aturava la secreció àcida associada a úlceres péptiques. (*American Journal of Pharmacy.* W.Procter. Vol. XLIII. 1871).

Un altre element que data l'estrat UE 124 és una pipa de fumar on es poden apreciar dos segells. En el primer, surt el nom de la localitat on va ser feta: 'E.Stiasny / Schemnitz'. En el segon segell s'aprecia l'escut de la ciutat, on es representen dos animals envoltant una muralla. La ciutat de Schemnitz, és en l'actualitat la ciutat eslovaca de Banska Stiavnika, molt famosa durant la segona meitat del segle XIX, i principis del XX per la fabricació de pipes de gran qualitat, les més famoses de tot l'Imperi Austro-Hongarès.

Schemnitz va perfeccionar la terracota de color marró-vermellós amb textura de porcellana, una patina de l'escuma de mar envellida i una gran resistència. Les pipes tenien una cassoleta cilíndrica molt estreta i característica. Un dels artesans més coneguts va ser Joh Partsch, que fabricava les pipes amb un acabat amb tapa de frontissa estil rotr (d'argent alemany). Un altre artesà molt famós va ser Michael Honig (anys 60 del segle XIX). Les pipes de Schemnitz eren tan famoses que es van falsificar per tot Europa, (Walter Morgenroth, revista *KnasterKOPF* nº 14/2001, p.53-60).

La qualitat de la pipa localitzada a l'interior de l'estrat UE 124, ens indica que es tracta d'una peça autèntica.

Detall de la pipa amb la marca E.STIASNY/ SCHEMNITZ

Un cop excavat, l'estrat UE 124, i documentat el paviment de lloses de pedra UE 126, es va procedir a aixecar-lo per continuar amb les tasques d'excavació, fins a localitzar nivells estèrils. Per sota, es va poder apreciar el nivell de morter UE 127, relacionat amb la construcció del paviment. Un petit nivell de 0.03 m de potència que no va donar material, (UE 128), per sota del nivell de morter, ja apareixia un nivell compacte i homogeni d'argiles, a 7,70 m.s.n.m.

Les tasques d'excavació i documentació arqueològiques es van acabar en aquest punt i únicament es va procedir al control de l'enderroc del mur de tancament E, amb la finalitat de recuperar qualsevol possible peça arquitectònica reaprofitada. Els resultats van ser negatius.

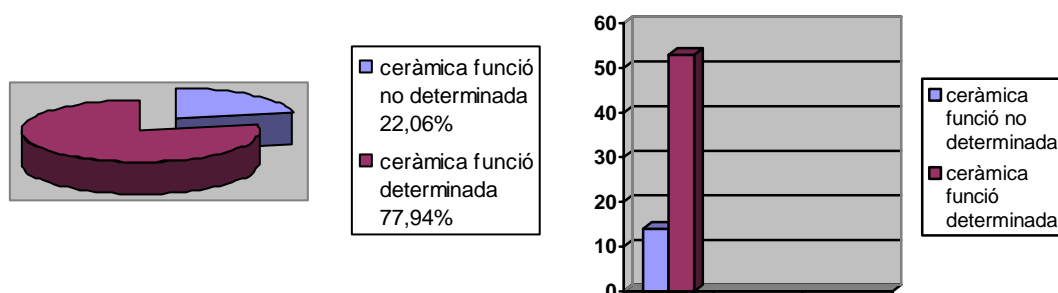
8. MATERIALS ARQUEOLÒGICS.

L'excavació no ha proporcionat, en general, molts materials. Bàsicament es tracta de ceràmica i vidre, i amb molta menys quantitat, estris metàl·lics, fauna i monedes. En l'estudi de la vaixella s'han fet servir tres criteris de classificació, el primer correspon al seu ús: taula, cuina, emmagatzematge i tècnic. En segon lloc, hem fet una anàlisi de les diferents tècniques de fabricació i decoració. Finalment, també s'han classificat els materials ceràmics segons la seva cronologia. Totes les classificacions s'han acompanyat de diferents gràfics, que representen els tants per cents respecte al conjunt de fragments i el número total d'aquests fragments en cada apartat.

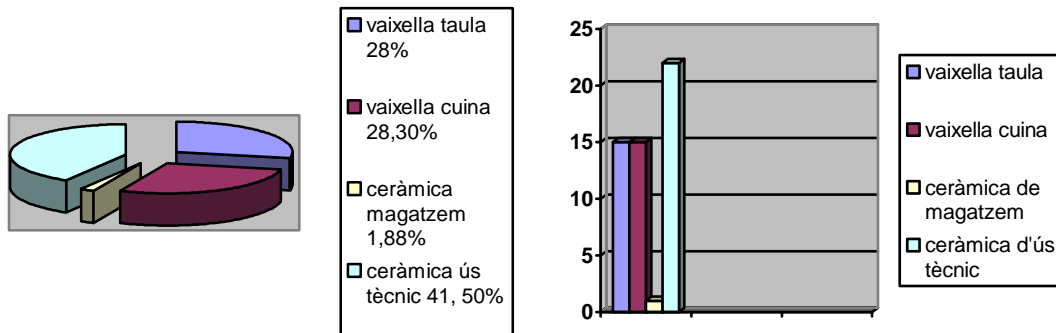
8.1 La Ceràmica.

8.1.1. La vaixella segons la seva funció.

L'excavació ha proporcionat un total de 67 fragments ceràmics, dels que es pot determinar la funcionalitat en 53 casos, que representen un 77,94% del total.

Hem diferenciat quatre tipologies de ceràmica segons el seu ús: vaixella de taula, un 28% del total, vaixella de cuina, 28,30% del total, ceràmica de magatzem, 1,88% del total i ceràmica d'ús tècnic, un 41,50% del total.

LA VAIXELLA DE TAULA

Plats d'ala

Aquest tipus de recipient ceràmic és pla, baix, amb una vora ampla, plana o cilíndrica, amb un peu exempt o sense peu. El seu ús consisteix en servir els diferents menjars no líquids de forma individual.

Tenim 7 fragments de plat, el 46,66% del total de la vaixel·la de taula, tots aquests fragments són de pisa blanca o vidrats, no s'ha localitzat cap plat de terrissa comuna sense vidrar, ni amb cocció oxidant ni reductora.

Plats talladors

La definició que fem servir per aquest tipus de plat, és la que es va estudiar per Riera-Cabestany (1980), és a dir, plats de fins a un màxim de 0,25 m. de diàmetre. Són de forma troncocònica, plana i en alguns casos amb el llavi aixecat. La seva funció era tant presentar el tall com trinxar-lo.

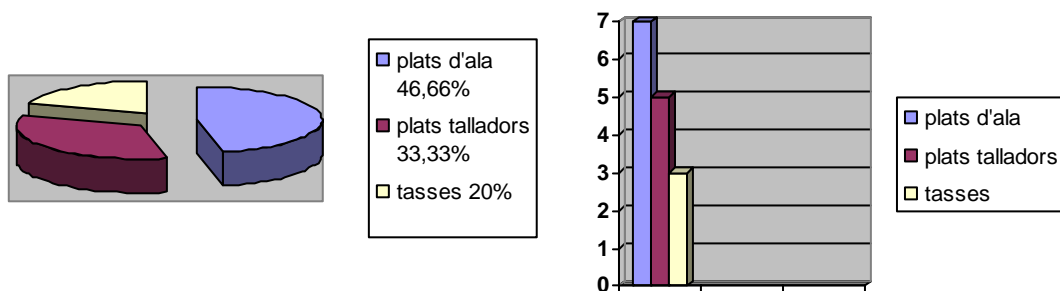
S'han identificat 5 fragments de plat tallador, el 33,33% del total de la vaixel·la de taula, d'aquest, un és una vora de plat decorat amb verd i manganès i quatre corresponen a ceràmica vidrada. El peu dels plats, en la

seva majoria, es correspon a la secció de 'peu de galeta', tot i que els decorats en verd i manganès abunda el peu exempt.

Tasses

La definició de tassa, és un vas petit fet de porcellana, pisa, terra.. amb una petita nansa lateral, per beure cafè o té. La vora és més ampla que el cos, amb forma de campana invertida, presenta un peu exempt. La presència de les tasses dins de la vaixel·la de taula, comença a documentar-se a partir del segle XVIII, però es generalitza a partir del segle XIX.

S'han identificat 3 fragments de tasses, el 20% del total de la vaixel·la de taula, tots els fragments són de pisa blanca, i en un dels casos presentava una decoració pintada de línies horitzontals en blau.

LA VAIXEL·LA DE CUINA

Gibrells

El gibrell és un recipient de forma troncocònica invertida, amb el llavi engruixit o penjant. La funció d'aquest recipient és la de posar els aliments en remull, netejar altres recipients més petits o per higiene personal.

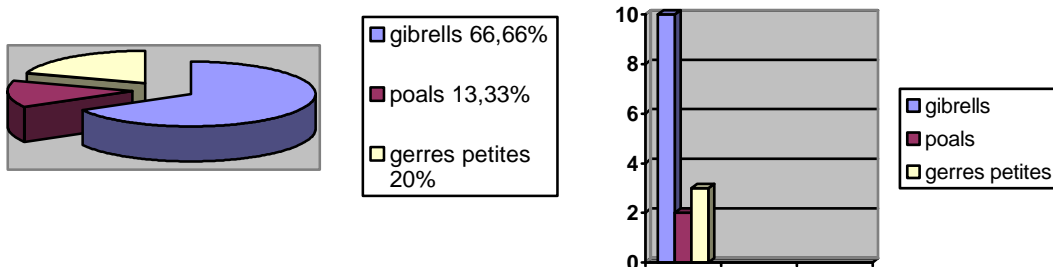
S'han identificat 10 fragments, 4 vores, 4 peus i 2 informes, el 66,66 % del total de fragments de la vaixel·la de cuina. Tots els fragments presenten vidrat interior, de color castany i verd. La forma més típica és la que té el llavi engruixit i el peu exempt.

Poals

Tal i com diu el seu nom s'emprava per a treure aigua del pou. Presenta una forma globular, amb una nansa d'estrep que creua per sobre de la boca i un broc a la part alta de la panxa. S'han identificat, únicament dos fragments, el que representa el 13,33% del total de la vaixel·la de cuina. Els fragments presenten vidrat total a l'interior i la nansa i parcial a la vora, tots de color verd.

Gerres petites

S'ha diferenciat les gerres per la mida i per l'ús que tenen, com per exemple guardar, servir, abocar, beure.. Presenten un coll alçat, amb la panxa ampla que disminueix a mesura que s'apropa al peu. S'han identificat, tres fragments, el que representa el 20% del total de la vaixel·la de cuina. Dos dels E fragments presenten un vidrat total a l'interior i la nansa i parcial a l'exterior, de color verd. L'altre fragment identificat, és de terrissa comuna de cocció oxidant, sense vidrar i amb decoració horitzontal incisa.

LA CERÀMICA DE MAGATZEM

Gerros

Es tracta d'un tipus de vas de terrissa amb forma de gerra gran, de con truncat que serveix per contenir líquids.

Només s'ha localitzat un únic fragment, de pisa blanca, amb decoració geomètrica pintada en blau.

LA CERÀMICA D'ÚS TÈCNIC

Conduccions d'aigua

Les canalitzacions documentades, presenten una secció semicircular i es feien servir tant com a baixants d'aigües de pluja, com per a transportar aigües residuals. S'han localitzat un total de 10 fragments, en la majoria dels casos es tracta de ceràmica de cocció oxidada, que pot presentar un vidrat intern, i que representen el 45,45% del total de la ceràmica d'ús tècnic.

Llànties

Es tracta d'un llum constituït per un dipòsit on va un líquid combustible, en aquest cas oli, i un ble, immersit en el líquid, amb un cap que en ressurt, produeix una llum feble.

Només s'ha localitzat un perfil complet, que correspon al 4,54% del total de la ceràmica d'ús tècnic. El fragment identificat estava totalment vidrat i era de color castany.

Guardioles

La guardiola és un recipient tancat amb una petita escletxa per la qual s'introdueixen diners, per guardar-los-hi. Només s'ha localitzat un fragment, que correspon al 4,54% del total de la ceràmica d'ús tècnic. El fragment identificat era de terrissa comuna sense vidrar, amb cocció oxidant.

Pipes

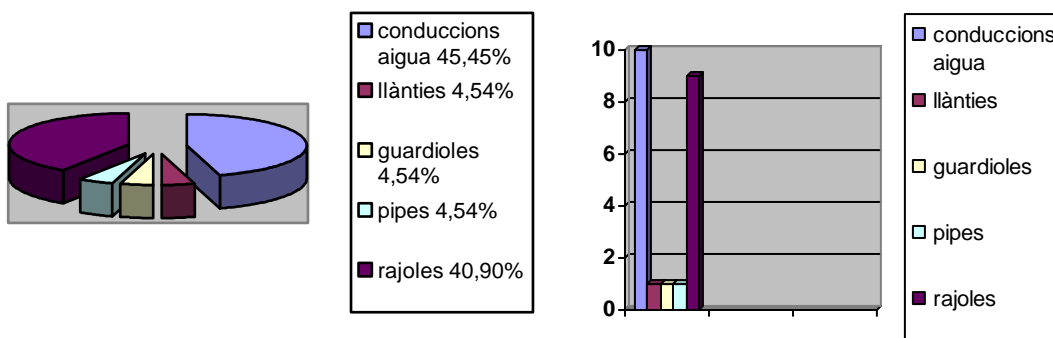
La pipa és un petit recipient, generalment cilíndric, de fusta, escuma de mar, o argila amb un tub prim que arrenca de la part baixa terminat generalment en una peça tubular de fusta o altres materials, anomenada broquet; serveix per a fumar tabac.

Com ja l'hem esmentat abans, només s'ha localitzat una pipa, que correspon al 4,54% del total de la ceràmica d'ús tècnic localitzada. El fragment identificat era d'argila de color vermellós amb dos segells laterals, per una banda l'inicial 'E' del nom del fabricant, seguit del nom de la ciutat on es va fabricar, en llengua eslovaca, (Stiasnt) i per sota el nom de la ciutat en alemany (Schemnitz). Per l'altra banda s'aprecia l'escut que tenia la ciutat de Schemnitz, actualment Štiavnica de Banská, (Eslovàquia), a mitjans del segle XIX, quan pertanyia a l'Imperi Austro-Hungarés.

Les pipes fabricades a la ciutat de Schemnitz tenien un tassó de font cilíndric i estret i eren molt conegudes i respectades a tota Europa, Canadà, estats Units, la Índia i en l'Àfrica colonial, durant tota la segona meitat del segle XIX i principis del segle XX. Aquestes pipes van ser copiades per altres centres productors, per això és tant important que la pipa localitzada durant el procés d'excavació tingués dues marques que indiquen l'origen, tant el nom, com l'escut de la ciutat.

Rajoles

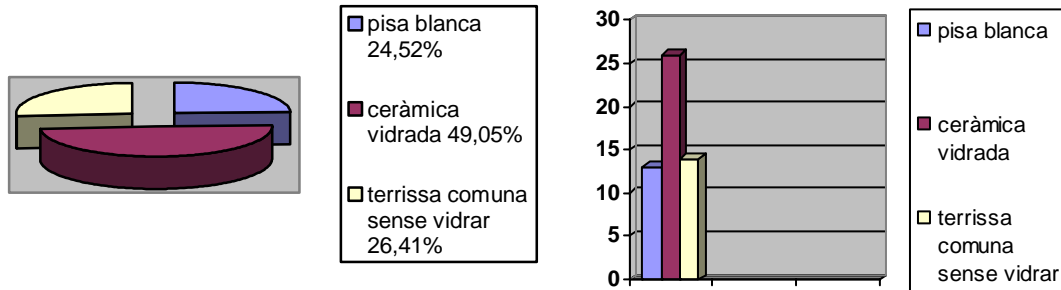
La rajola és una peça de ceràmica de forma quadrada, de poc gruix, generalment de secció quadrada o rectangular, que és emprada per a fer paviments, cobrir parets, etc. Pot ser de terra cuita envernissada, amb decoració, o sense cap mena de vernís. S'han identificat 9 fragments que corresponen al 40,90% del total de la ceràmica d'ús tècnic.

8.1.2. Tècniques i decoracions.

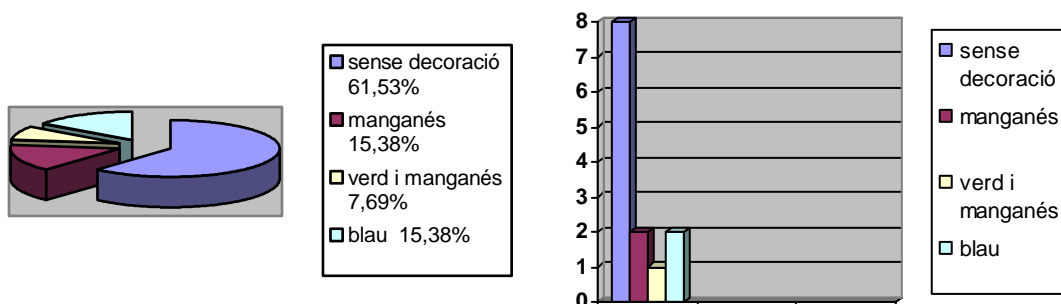
En l'anterior apartat es classificava la ceràmica com a vaixel·la, en aquest apartat es classifica la ceràmica per tècniques i decoracions. Es distingeixen tres espècies tècniques: la pisa, (ceràmica fina), envernissada amb coberta blanca d'estany; La ceràmica vidrada amb altres colors i la terrissa comuna sense vidrar.

Dels 53 fragments ceràmics documentats al jaciment, 13 ho són de pisa blanca, el 24,52% del total, 26 ho són de ceràmica vidrada, el 49,05% del total y 14 ho són de terrissa comuna sense vidrar, el 26,41% del total, en aquest últim apartat s'han col·locat la majoria de les canalitzacions, així com part de les rajoles localitzades en el procés d'excavació.

Pisa blanca

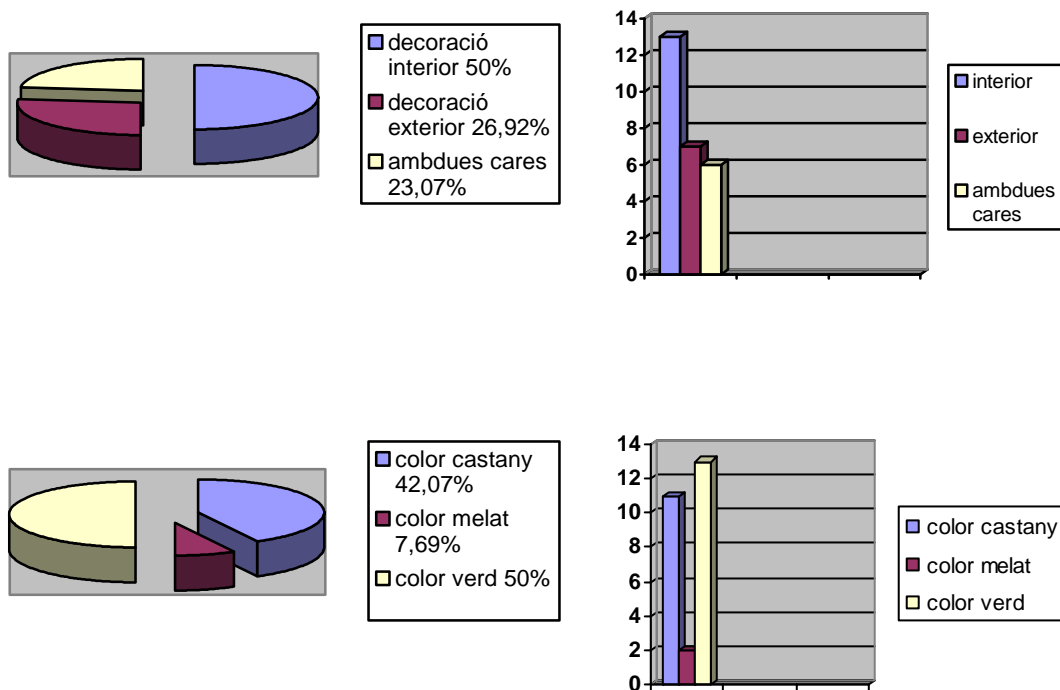
La ceràmica de coberta blanca no presenta, en la major part dels casos cap mena de decoració, en concret el 61,53% dels fragments només presenta el vernís blanc per tota la peça, en aquest cas les tipologies de peça sense decoració són plats i tasses. En dos fragments és va documentar decoració amb manganès, un 15,38% del total de fragments de pisa blanca, aquest tipus de decoració es presenta únicament en plats. També es va documentar un únic fragment de decoració en verd i manganès, un 7,69% del total dins la pisa blanca, també es presenta únicament en plats. Per finalitzar amb aquest tipus de tècnica, es van documentar dos fragments de pisa blanca decorada amb blau, un 15,38% dels casos. La decoració era pintada i podia ser, tant amb línies horitzontals com amb línies formant dibuixos geomètrics. Aquest tipus de decoració en blau es presenta en tasses i en gerros.

Ceràmica vidrada

La ceràmica vidrada és la més nombrosa, s'han identificat 26 fragments el 49,05% del total de la terrissa, pel que fa a la col·locació del vidrat, en el 50% dels casos es localitza en la part interna de la peça, en un 26,92% dels casos es localitza en la part externa i en un 23,07% es presenta en ambdues cares.

S'han identificat tres colors en el vidrat de les peces, marró, melat i verd, el més comú és el verd, que es presenta en el 50% de les peces, seguit de prop del marró, en un 42,07% i del melat, en un 7,69% dels casos.

Terrissa comuna sense vidrar

La ceràmica sense vidrar es documenta en el 26% del total de fragments de terrissa localitzada en el jaciment, és a dir 14 fragments, tots ells amb cocció oxidada, ceràmica ben depurada i tornejada. No s'ha identificat cap fragment de ceràmica de cocció reductora, ni de ceràmica grollera o mal tornejada.

8.1.3. Cronologies de les ceràmiques.

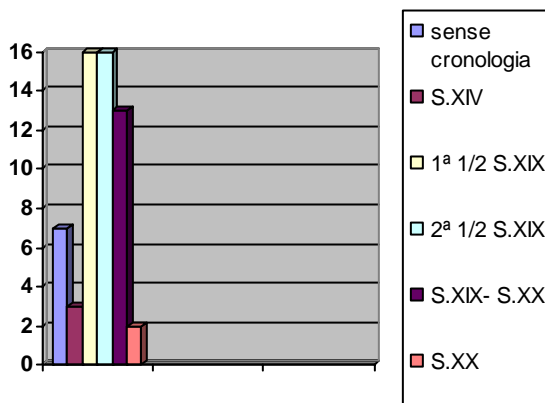
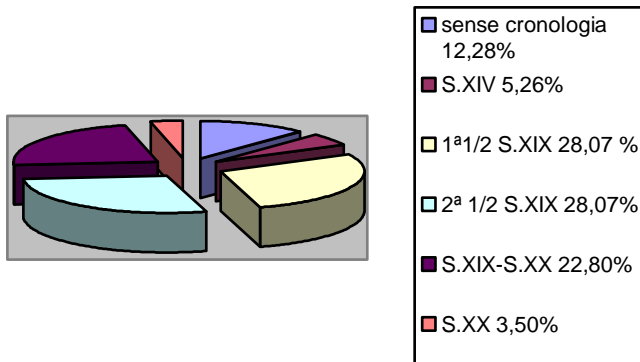
Les ceràmiques localitzades en el jaciment del Palau Moja, presenten una uniformitat cronològica força concreta. Si bé, en el 12,28% dels casos, no s'ha pogut situar cronològicament les peces, en concret set del total. En un 5,26% dels casos s'han identificat ceràmiques situades en el segle XIV, en concret tres fragments, aquests fragments es van localitzar fora de context, en estrats datats en el segles XIX i XX, per tant no van poder datar cap mena d'estructures.

Es van identificar 16 fragments ceràmics datats durant la primera meitat del segle XIX, un 28,07% del total. La mateixa quantitat de fragments i de percentatge total, es situa en ceràmiques datades durant la segona meitat del segle XIX, especialment una vora de plat d'un taller de La Bisbal, decorat amb trepa i de la pipa procedent de la ciutat de Schemnitz fabricada en la segona meitat del segle XIX.

També es van identificar 13 fragments ceràmics, un 22,80% del total, englobats entre els segles XIX i XX, sense poder concretar la seva cronologia. Finalment, es van identificar 2 fragments clarament datats en la primera meitat del segle XX, un 3,50% dels casos.

Com es pot apreciar, en el 56,14% dels casos la ceràmica es data perfectament en el segle XIX, equitativament entre la primera i la segona meitat del segle. Si sumem el tant per cent de peces de les quals no sabem exactament la cronologia, ja que està entre el segle XIX i XX, el percentatge augmenta fins el 78,94% del total de fragments identificats. No són dades que portin a confusió, ja que la construcció del Palau Moja a finals del segle XVIII, fa que la majoria de les ceràmiques pertanyin, evidentment, a les diferents fases del propi palau. La presència d'alguns fragments ceràmics datats en el segle XIV, respon a la presència d'antigues edificacions d'origen medieval, a la

zona on es va edificar el palau, on durant les obres es podria haver remogut les terres associades a aquelles antigues edificacions.

8. CONCLUSIONS.

Bàsicament s'han documentat tres moments cronològics, el primer dels quals s'ha de situar en el moment de construcció del Palau Moja, entre el 1774 i el 1784. El segon moment cronològic es situa durant la segona meitat del segle XIX, i finalment, el tercer moment ja es situa en el segle XX.

Fase prèvia a l'ocupació del territori.

El nivell d'argiles naturals ha estat documentat com a nivell geològic UE 128. Aquest nivell, sortia a 7.70 m.s.n.m. però desconeixem si va ser rebaixat en el moment de construcció del Palau Moja. No s'ha documentat cap vestigi anterior a finals del segle XVIII. Les tres edificacions medievals i l'antiga casa dels Cartellà, van desaparèixer amb la seva construcció.

Fase I La construcció del Palau Moja.

Dins de l'inventari fet l'any 1790, (Arxiu Històric de Protocols, Barcelona. Notari Grau Casani, 1790, fol. 48), per la mort del marquès de Moja, Josep de Copons, es pot tenir una visió molt fidedigna de la distribució interna del Palau Moja, només sis anys després de la finalització de les obres de construcció. Des dels soterranis fins el terrat, es descriu totes i cascuna de les estances i objectes que hi havia al Palau.

En la part que parla de la planta baixa del Palau, es comenta: *'la llenya, carbó, blat de moro, ordi; queviures pel consum de la casa: quatre gerres, una de dues càrregues i les tres d'una càrrega cadascuna, per posar-hi oli; dues botes destinades al mateix; una caixa de sucre; diferents botes de vi de mitja càrrega cada una, unes garrafes grans de vidre espartades, embuts un porró; quatre gerres per confitar olives i una gerreta per al llard, tot això distribuït en diferents soterranis'*. (El Palau Moja, p.64-65, S.Alcolea).

La informació obtinguda en aquest inventari ens dóna la clau per interpretar les estructures documentades. L'existència de soterranis al Palau Moja era una possibilitat contemplada al fer l'excavació. L'actual farmàcia, situada dins de l'antic Palau, conserva un d'aquest espais, i en una planimetria de l'any 1954, es pot apreciar un soterrani per sota d'una de les dependències dels antics magatzems SEPU, (actualment Institut Català de la dona).

L'espai excavat, va ser en origen un d'aquest soterranis esmentats a l'inventari, on s'emmagatzemaven diferents productes pel consum del Palau.

Les estructures que pertanyen al soterrani dins d'aquest primer moment constructiu són: el paviment UE 126, fet amb grans lloses de pedra, lligades amb morter. La volta de rajol UE 111, de 3,44 m. d'amplada, que feia de sostre de l'habitació i les dues estructures UE 112 i UE 119, relacionades amb la construcció de la volta, ja que fan de contrapès. L'última estructura documentada és el baixant ceràmic UE 113, del que no tenim prou dades arqueològiques per a conèixer el seu funcionament.

Aquest conjunt d'estructures va estar en ús entre 1784, any que van finalitzar les obres, i mitjan segle XIX.

Fase II Reformes internes al Palau Moja, segona meitat S.XIX.

La mort sense fills, l'any 1865, de Josepa de Sarriera i de Copons, últim membre dels Moja i Cartellà, va provocar la venda del Palau l'any 1870 a Antonio López y López, futur marquès de Comillas. Cinc anys més tard, el 1875 va passar a ser la seva residència personal, fent obres importants de reformes i decoració. Aquestes reformes coincideixen cronològicament amb una segona

fase constructiva documentada arqueològicament al soterrani on s'ha realitzat la intervenció.

Les reformes que es van realitzar afectaren de forma important l'ús de l'espai per al qual havia estat concebut el soterrani. En efecte la construcció d'una gran claveguera, UE 117, que corria de W a E, endinsant-se cap a l'interior del Palau Moja, i que dividia en dos l'antiga habitació soterrada ens indica que, com a mínim, algunes de les antigues instal·lacions del palau van deixar d'existir. Com ja hem dit, el soterrani deixa de tenir sentit, si entenem que una claveguera construïda amb dues grans parets de maons amortitzava qualsevol ús per aquest espai. La meitat nord de l'habitació restarà abandonada, sense cap accés possible. I de la meitat sud, un petit espai de no més de 6,5 m², en desconeixem l'ús que podria haver tingut en aquesta segona fase.

A l'angle S es construeix una estructura, amb quatre pedres de grans dimensions (UE 102), que es recolzen a sobre de la volta de rajol UE 111. No tenim cap evidència arqueològica, però podria tractar-se d'una fossa sèptica, aquesta hipòtesi entra en contradicció, ja que no s'entén la construcció d'una claveguera al costat d'una fossa sèptica.

Relacionada amb l'estructura UE 117, trobem una canalització d'aigües pluvials, (UE 114), que perfora la volta de rajol UE 111 i que va a parar directament a la claveguera.

Fase III Últimes reformes, ús com a botiga, S.XX.

La primera botiga que es va situar a la planta baixa del Palau Moja va ser l'any 1883, en l'espai que ocupa l'actual farmàcia, es tractava d'una botiga d'embotits (Torra i San, de Vic).

A partir del segle XX, es fa més evident que la unitat com habitatge de l'antic Palau Moja es trenca, la planta baixa es converteix en zona de botigues,

que arriba fins els nostres dies. Històricament es coneix una gran reforma integral del Palau efectuada l'any, 1934, quan es va obrir un pòrtic, que corre per tota la planta baixa del palau (a la façana de Les Rambles), i que facilita el trànsit de vianants en aquesta concorreguda part de la ciutat.

Arqueològicament, s'ha pogut demostrar una reforma important, datada amb anterioritat als anys 50 del segle XX. Les estructures de la fase anterior, queden amortitzades. La claveguera UE 117, deixa d'estar en ús, així com la canalització UE 114, feta amb teules.

L'estructura UE 102, que havíem identificat com a fossa sèptica, s'abandona i s'aboca al seu interior capes de terra, barrejada amb pedres i material constructiu. Es construeix una volta de rajol (UE 105), per tal de cobrir l'interior de l'antiga estructura, deixant un petit registre (UE 106), que va ser amortitzat posteriorment.

S'anivella tota la superfície amb un estrat homogeni, de terra solta, barrejada amb poc material, (UE 108), i es cobreix la superfície amb un paviment de rajol de 0,30 X 0,15 X 0,05 m. col·locat en espiga (UE 101). Aquest paviment és el més modern identificat, però no vol dir que fos l'últim ja que la construcció de la llibreria de La Generalitat de Catalunya podria haver trencat possibles instal·lacions de les antigues botigues localitzades a la planta baixa.

La intervenció efectuada a l'interior del Palau Moja de Barcelona (Rambla dels Estudis, 18), amb motivació de la construcció d'un ascensor per a la connexió, d'una de les sales de la llibreria del D.O.G.C amb un magatzem soterrani construït amb anterioritat, ha facilitat informació sobre l'evolució d'una estança soterrània de l'antic Palau des de la seva construcció a finals del segle XVIII i fins a la construcció de l'esmentada llibreria.

Tot i ser un sondeig de reduïdes dimensions, hem pogut apreciar fins a tres fases constructives, que han pogut ser relacionades amb els documents històrics del Palau, com la menció de soterranis en l'inventari *postmortem* del primer marquès de Moja, l'any 1790. Les reformes efectuades pel primer marquès de Comillas, i finalment la construcció de botigues a la planta baixa del Palau al llarg del segle XX.

Amb les dades obtingudes en aquesta intervenció arqueològica, sabem que el subsòl de la llibreria de la Generalitat de Catalunya pot presentar diferents soterranis, coberts amb voltes de rajol que, en un moment donat, es podrien recuperar de nou per a un nou ús.

9. BIBLIOGRAFIA.

S. Alcolea. 'El palau Moja. Una contribució destacada a l'arquitectura catalana del segle XVIII'. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona, 1987.

M.Galera/ F.Roca/ S.Tarragó. 'Atlas de Barcelona, Segles XVI-XX'. Publicacions del col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya. Barcelona 1982

W. Morgenroth, revista KnasterKOPF nº 14/2001, p.53-60.

W.Procter. 'American Journal of Pharmacy'. Vol. XLIII. 1871.

V.V.AA. 'Historia de Barcelona' Barcelona 1995.

V.V.AA. 'Les pipes de l'Empire Ottoman', les pipes de la quarantaine (port antique de Pomègues), p. 6.

V.V.AA. 'Pipes from the island of Pomègues in Marseille', p.8.

Pàgines web consultades.

Informació general Palau Moja

http://web.chi.es/isidro/palau_moja/palau.htm

<http://www.grec.net/home/jsp/home.jsp?ID=20040302165714>

<http://www.xtec.es/~aguiu1/socials/index0.htm>

Informació medicaments S.XIX

<http://www.ibiblio.org/herbmed/eclectic/journals/ajp1871/03-review.html>

<http://www.knop.cl/listado.html>

<http://susi.e-technik.uni->

ulm.de:8080/meyers/servlet/showSeite?ID=1033224892658&BandNr=21

Informació pipes

http://www.thehaversack.com/beautiful_schemnitz_pipe.html

<http://perso.wanadoo.fr/philippe.gosse/Chioggia/intro.pdf>

http://216.239.39.104/translate_c?hl=es&u=http://www.knasterkopf.de/html/he14.htm&prev=/search%3Fq%3Dschemnitz%2Bpipes%26hl%3Des%26lr%3D%26ie%3DUTF-8%26oe%3DUTF-8%26sa%3DG

<http://www.slovakradio.sk/rsi/fr/histoire/txt/pipes.html>

Núm.	Títol	UE	Escala
1	Planta situació Ciutat Vella		1/7000
2	Planta situació Palau Moja		1/500
3	Planta situació de les restes dins del Palau Moja		1/100
4	Planta a. Fase III. S.XX	100 101 102 103 104 105 106 109 110 116	1/20
5	Planta b. Fase II, 2 ^a 1/2 S.XIX	117 114 102	1/20
6	Planta c. Fase I, 1784	100 111 119 114 113 112	1/20
7	Planta d. Fase I, 1784	100 111 119 114 126	1/20
8	Planta e. Fase I, 1784	126 122	1/20
9	Planta de situació de les seccions		1/20
10	Secció a - a'	100 101 102 103 105 108 111 115 117 118 119 120 121 122	1/20
11	Secció b - b'	100 101 102 103 108 111 112 115 116 117 118 119 120 121	1/20
12	Secció c - c'	100 102 105 106 110 111 112 115 116 118 120 122 126 127	1/20
13	Secció d - d'	100 101 103 108 111 124 126 127 128	1/20
14	Secció 2A - 2A		1/50
15	Secció 2B - 2B		1/50

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

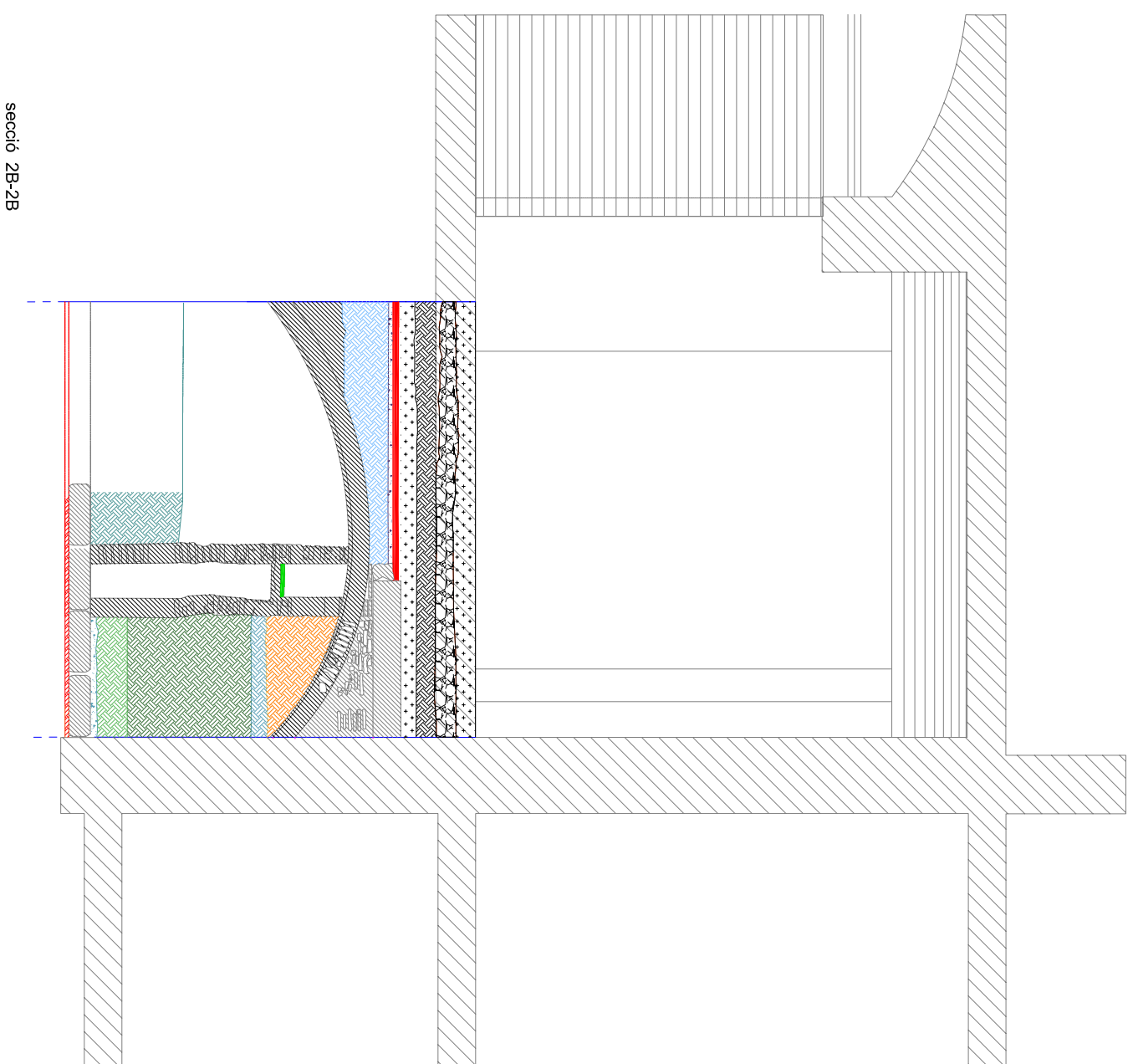
AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
DIN A3 Escala: 1:50

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Secció 2B - 2B
Data: febrer 2004

Núm.
15

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Ferrández
Espinoso

AUTOR
Antoni Ferrández
Espinoso

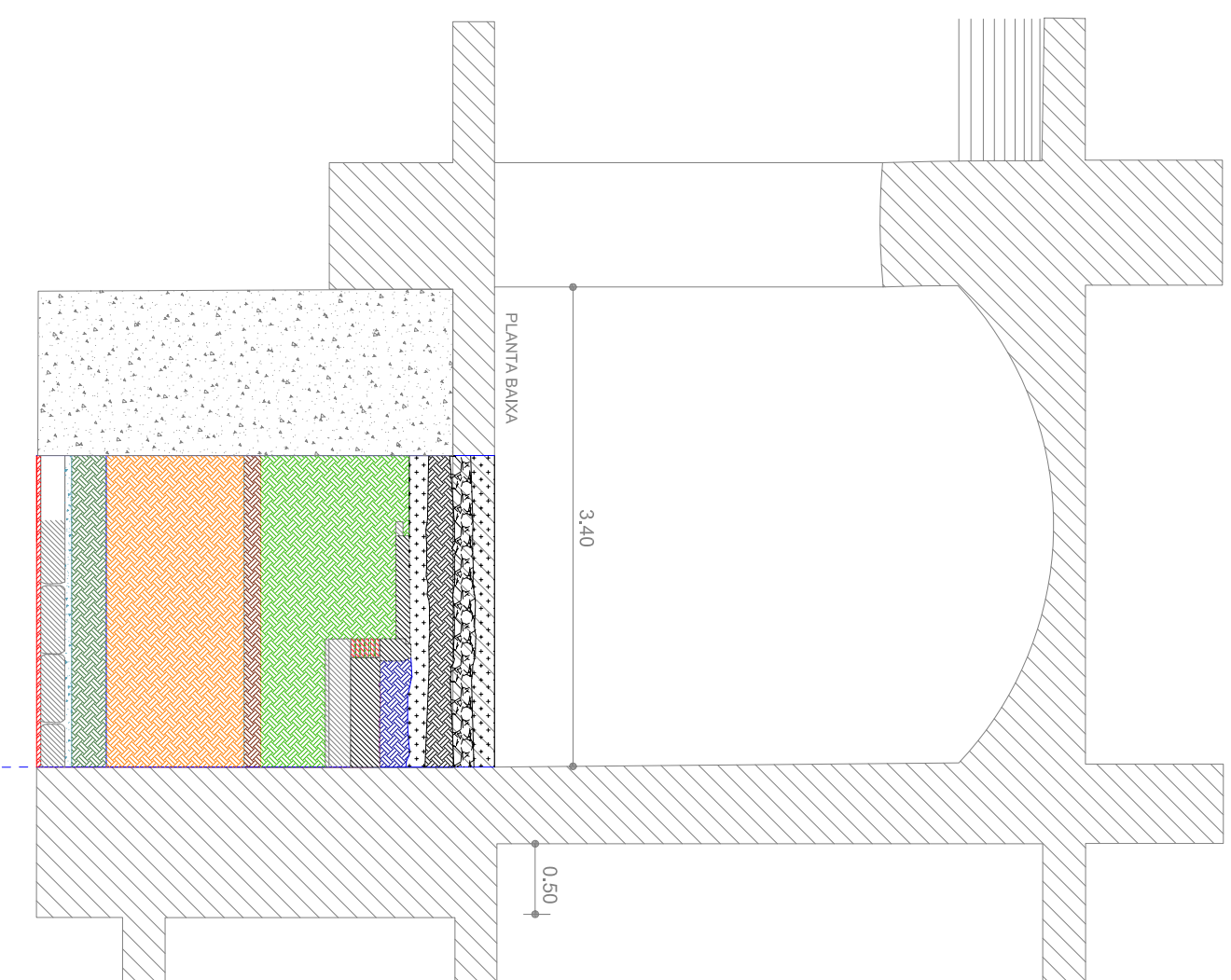
OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
DIN A3 Escala: 1:50

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

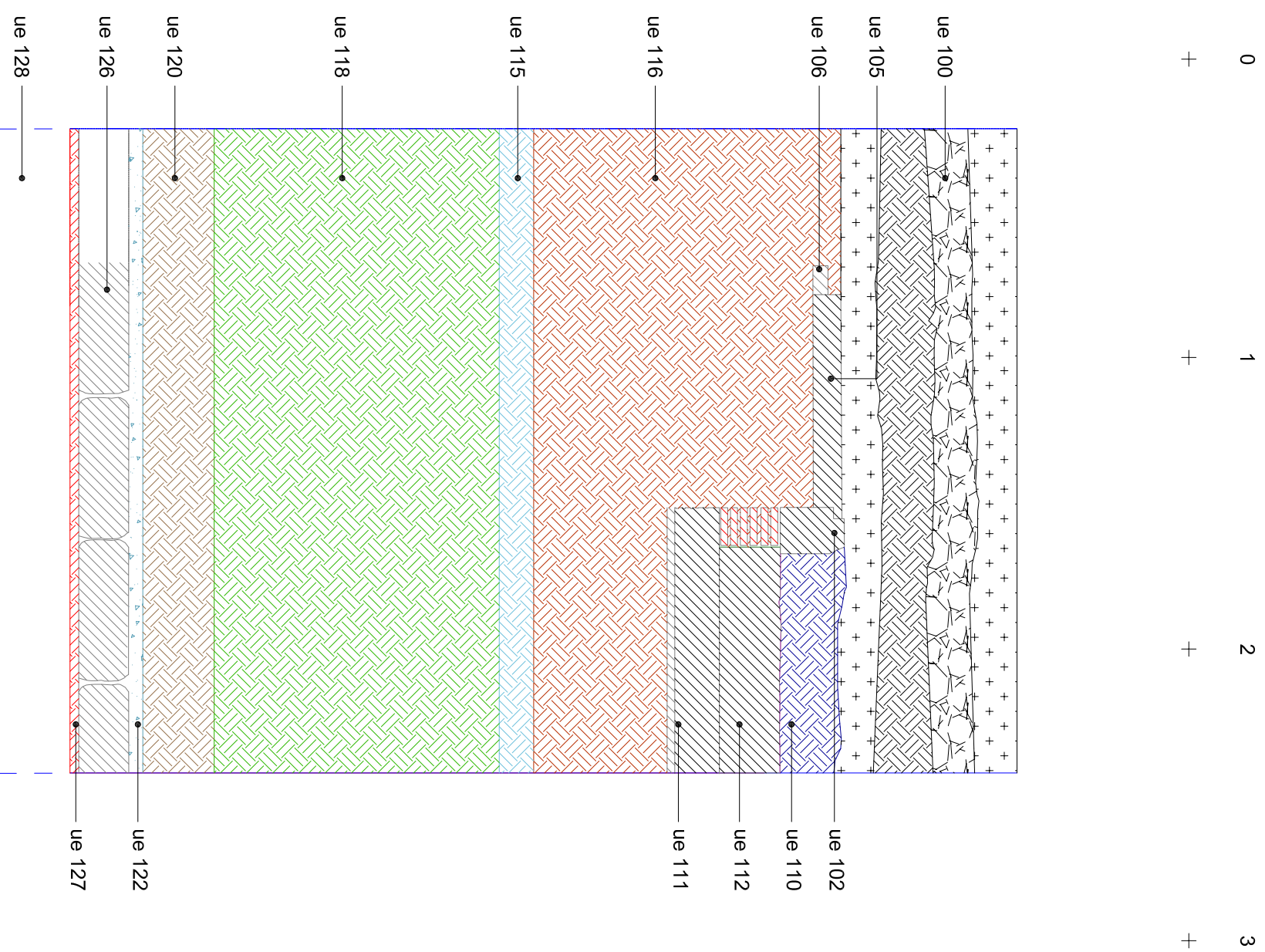
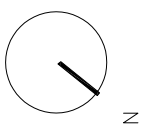
NOM DEL PLÀNOL
Secció 2A - 2A

Núm.
14

Data: febrer 2004

secció 2A-2A

secció c - c'

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinoso

AUTOR
Antoni Fernández
Espinoso

OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
DIN A3 Escala: 1:20

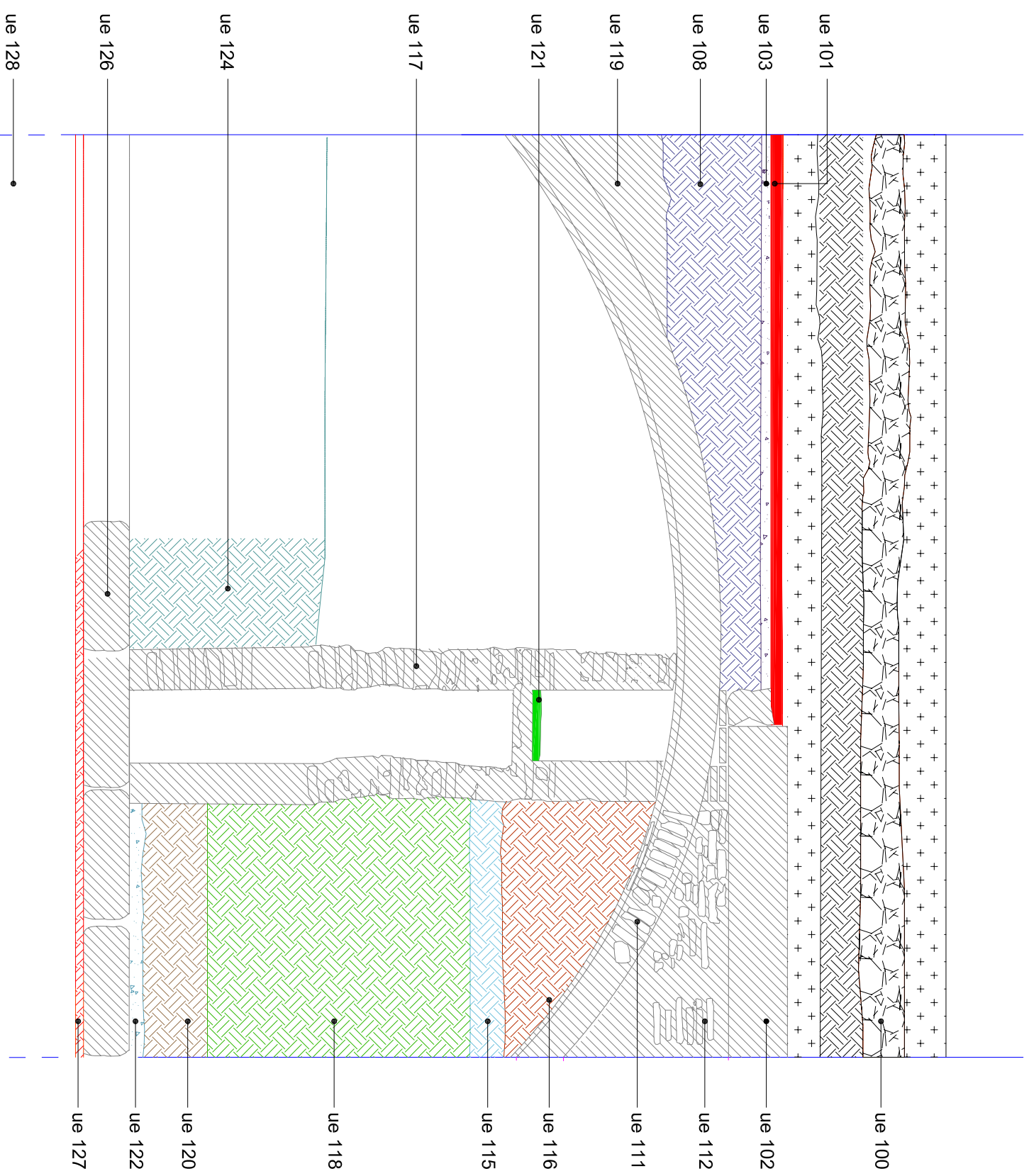
INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Secció c-c'

Núm.
12

Data: febrer 2004

0 + 1 + 2 + 3 + 4

secció b - b'

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

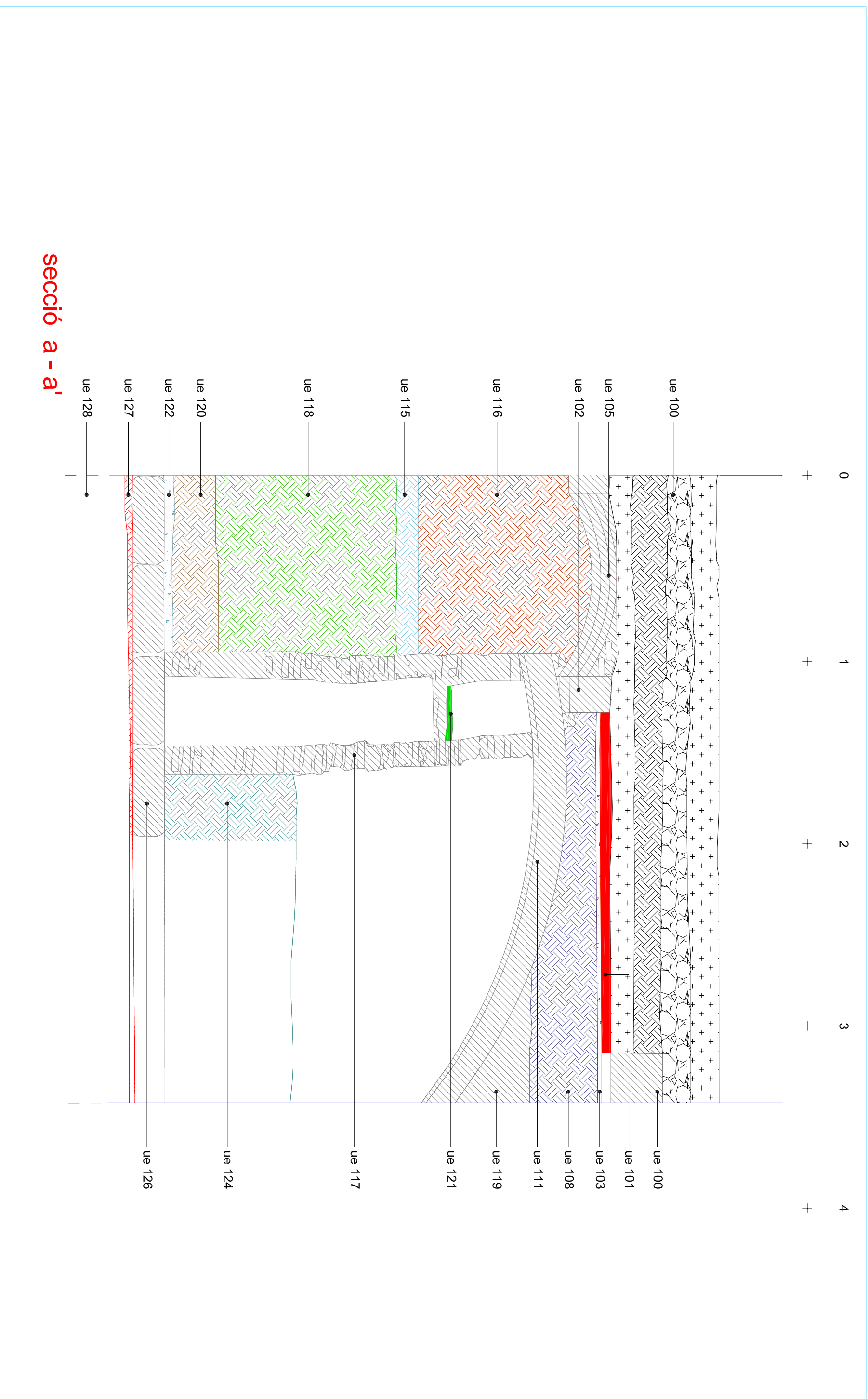
OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Seció b-b'

Núm.
11

Data: febrer 2004

secció a - a'

Generalitat de Catalunya
 Departament de Presidència
 Direcció de Serveis
 Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
 Antoni Fernández
 Espinosa

AUTOR
 Antoni Fernández
 Espinosa

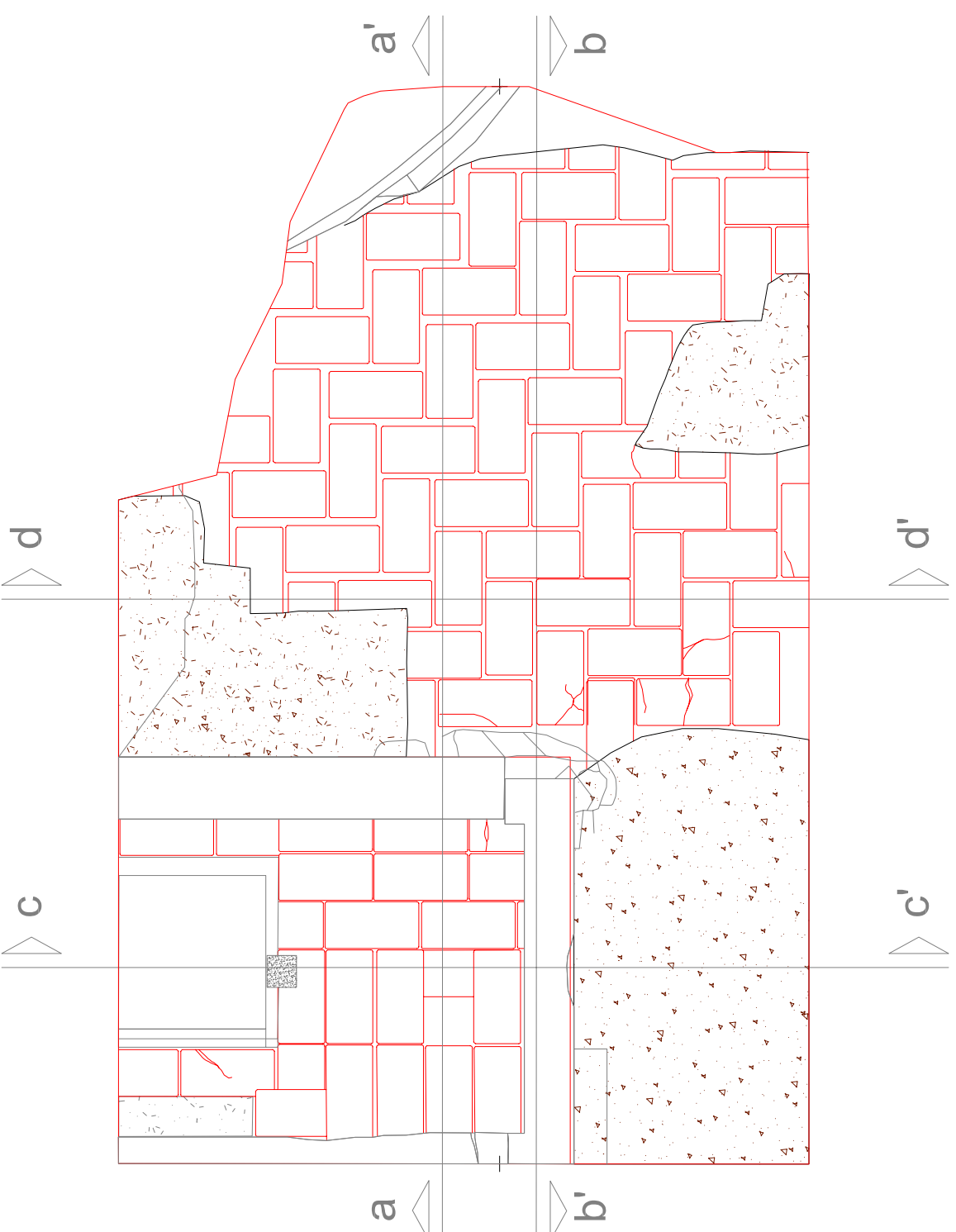
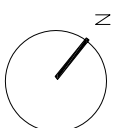
OCODEX
 ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
 DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
 Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
 del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
 Secció a-a'

Núm.
 10

Data: febrer 2004

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Ferrández
Espinosa

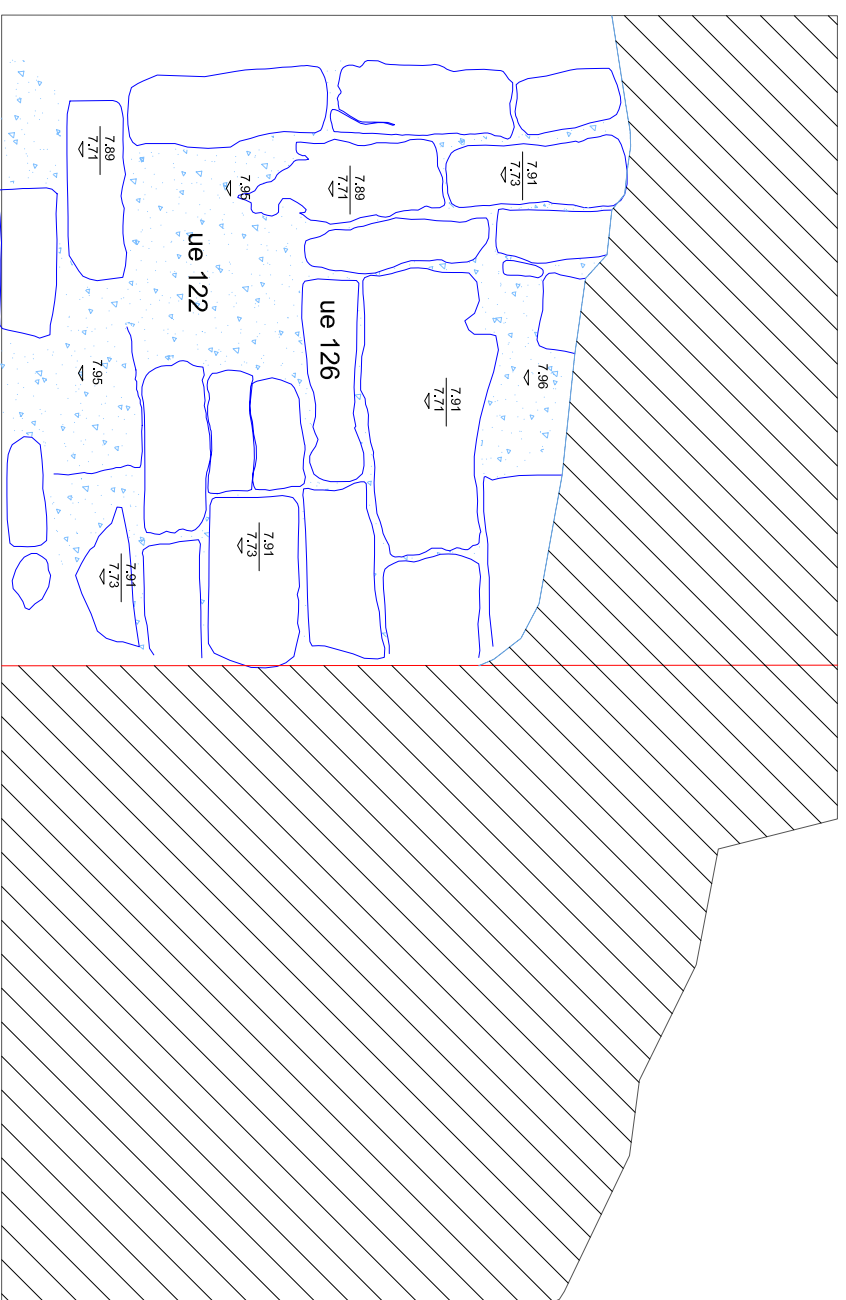
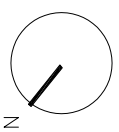
AUTOR
Antoni Ferrández
Espinosa

OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta situació
de les seccions

Núm.
9
Data: febrer 2004

planta e

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Ferrández
Espinosa

AUTOR
Antoni Ferrández
Espinosa

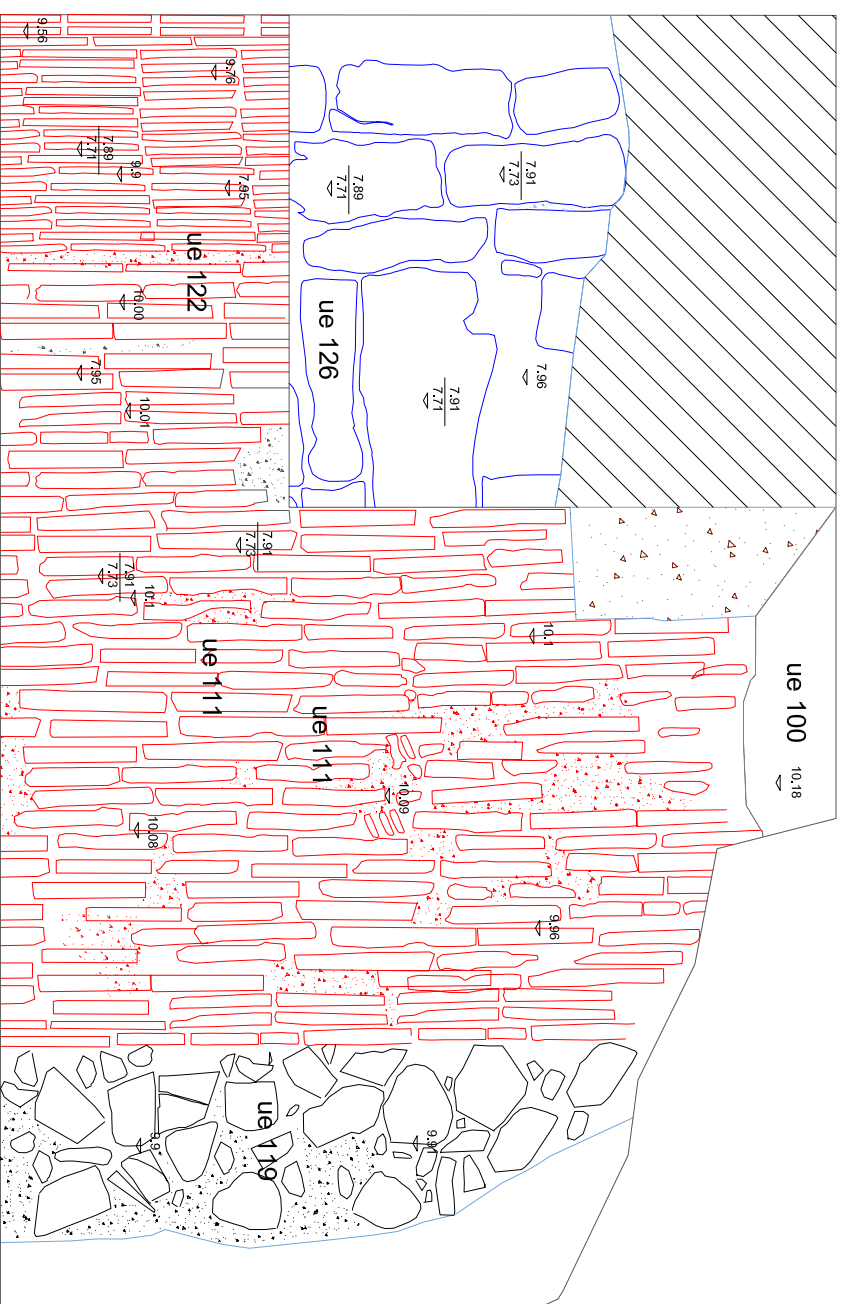
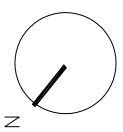
DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta e. Fase I
1784

Data: febrer 2004

Núm.
8

planta d Fase I

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

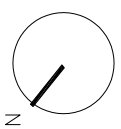
DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta d. Fase I
1784

Data: febrer 2004

Núm.
7

planta c
Fase I

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Ferrández
Espinosa

AUTOR
Antoni Ferrández
Espinosa

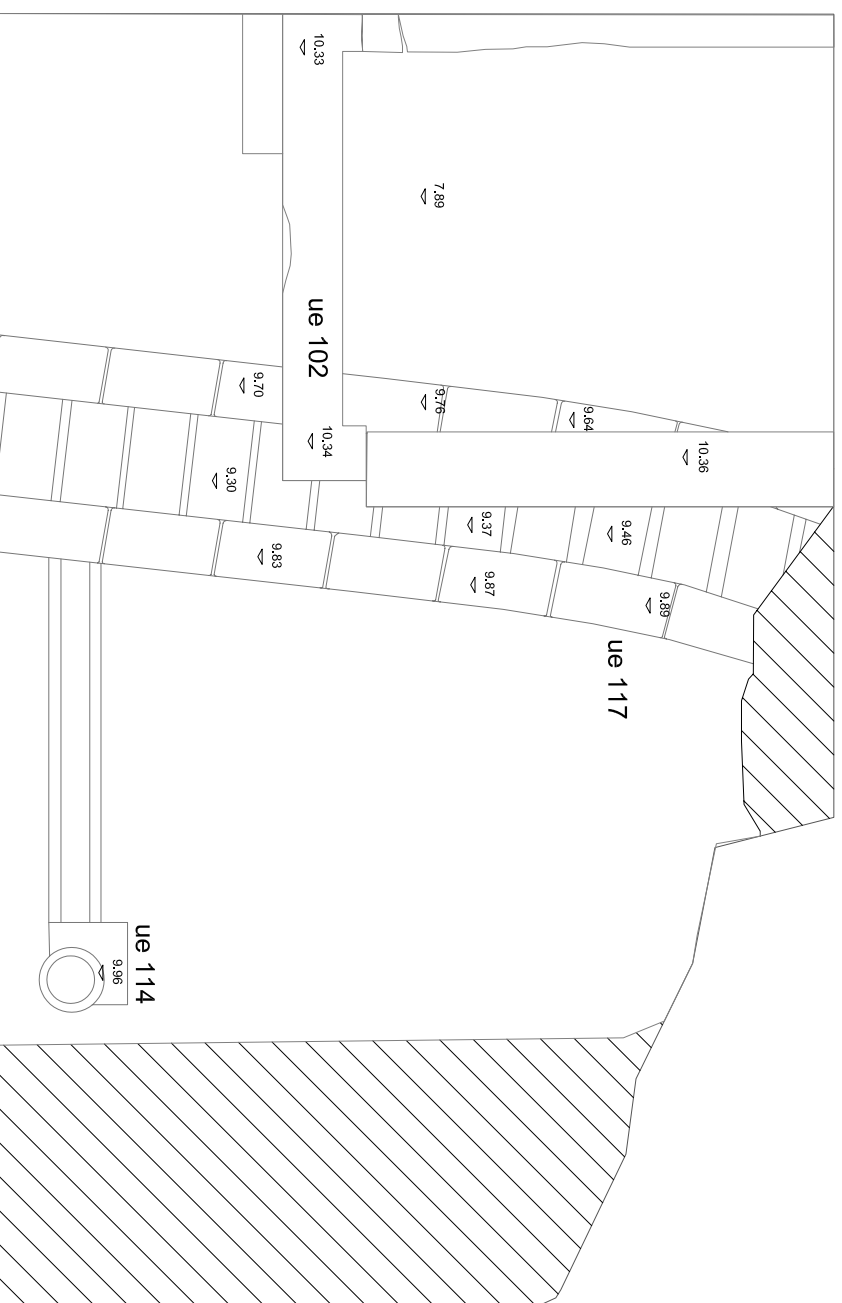
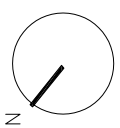
DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta c. Fase I
1784

Data: febrer 2004

Núm.
6

Planta b. Fase II

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

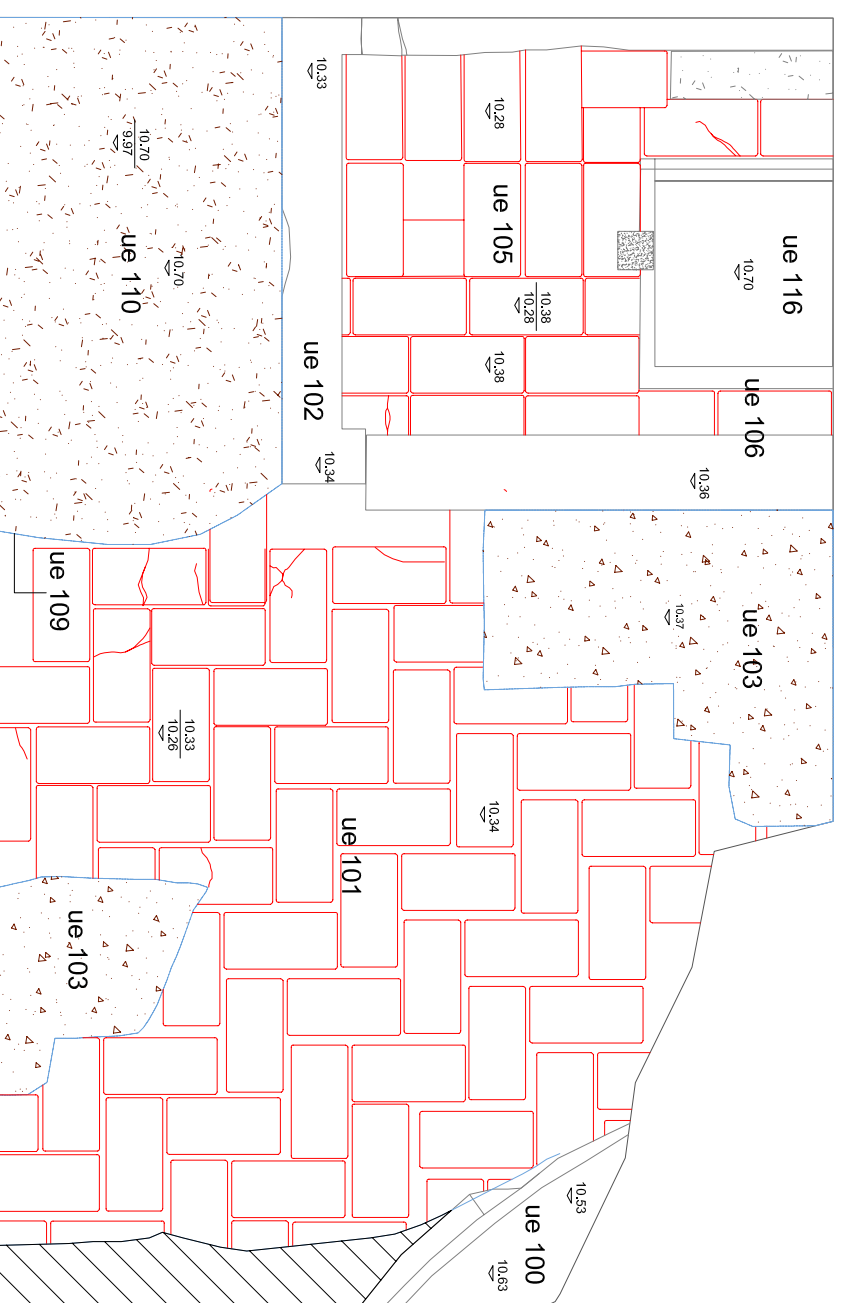
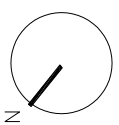
AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI
DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta b. Fase II
Segona meitat S. XIX
Data: febrer 2004

Núm.
5

planta a

Fase III

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

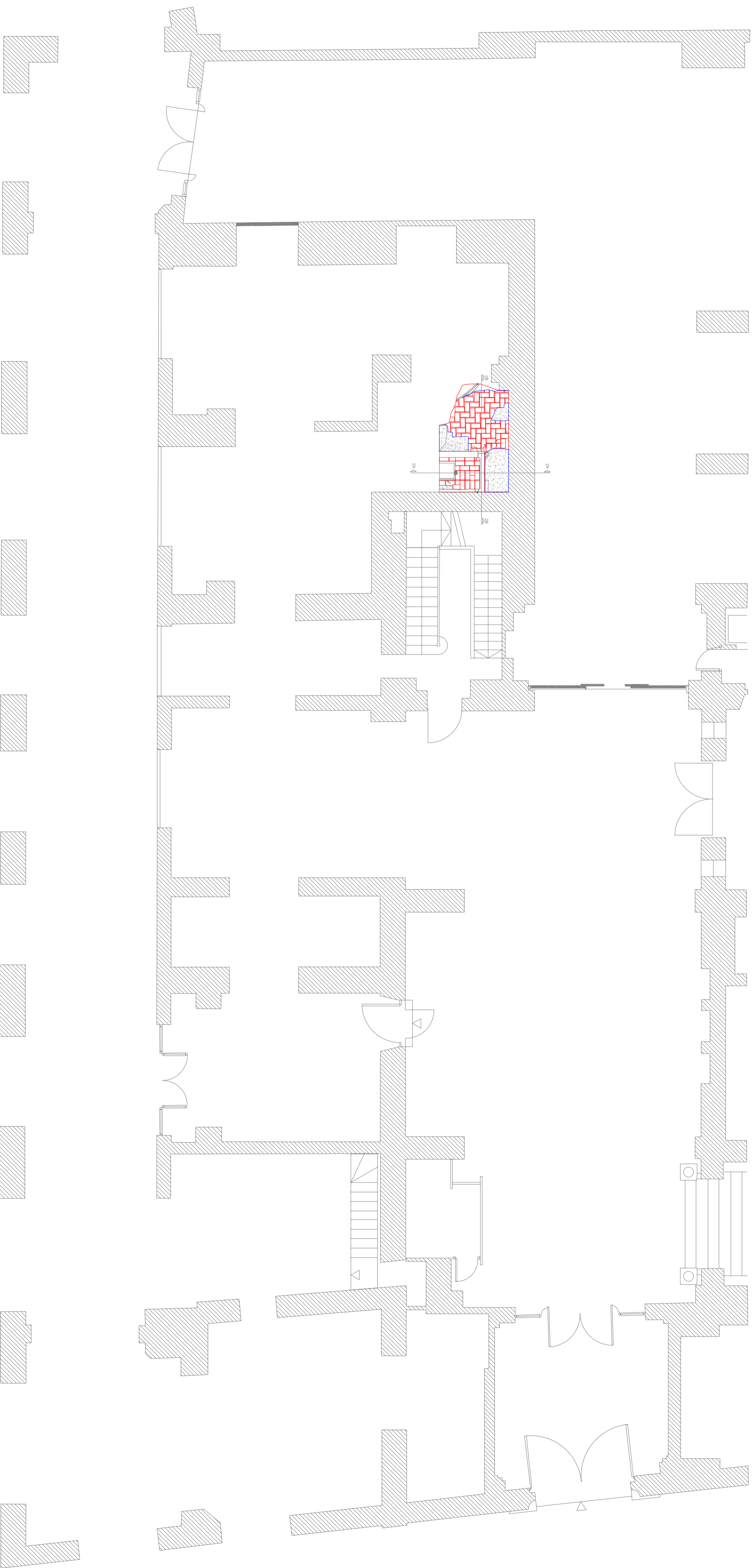
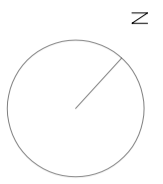
OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

DIN A3 Escala: 1:20

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta a. Fase III
Segle XX
Data: febrer 2004

Núm.
4

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Ferrández
Espinosa

AUTOR
Antoni Ferrández
Espinosa

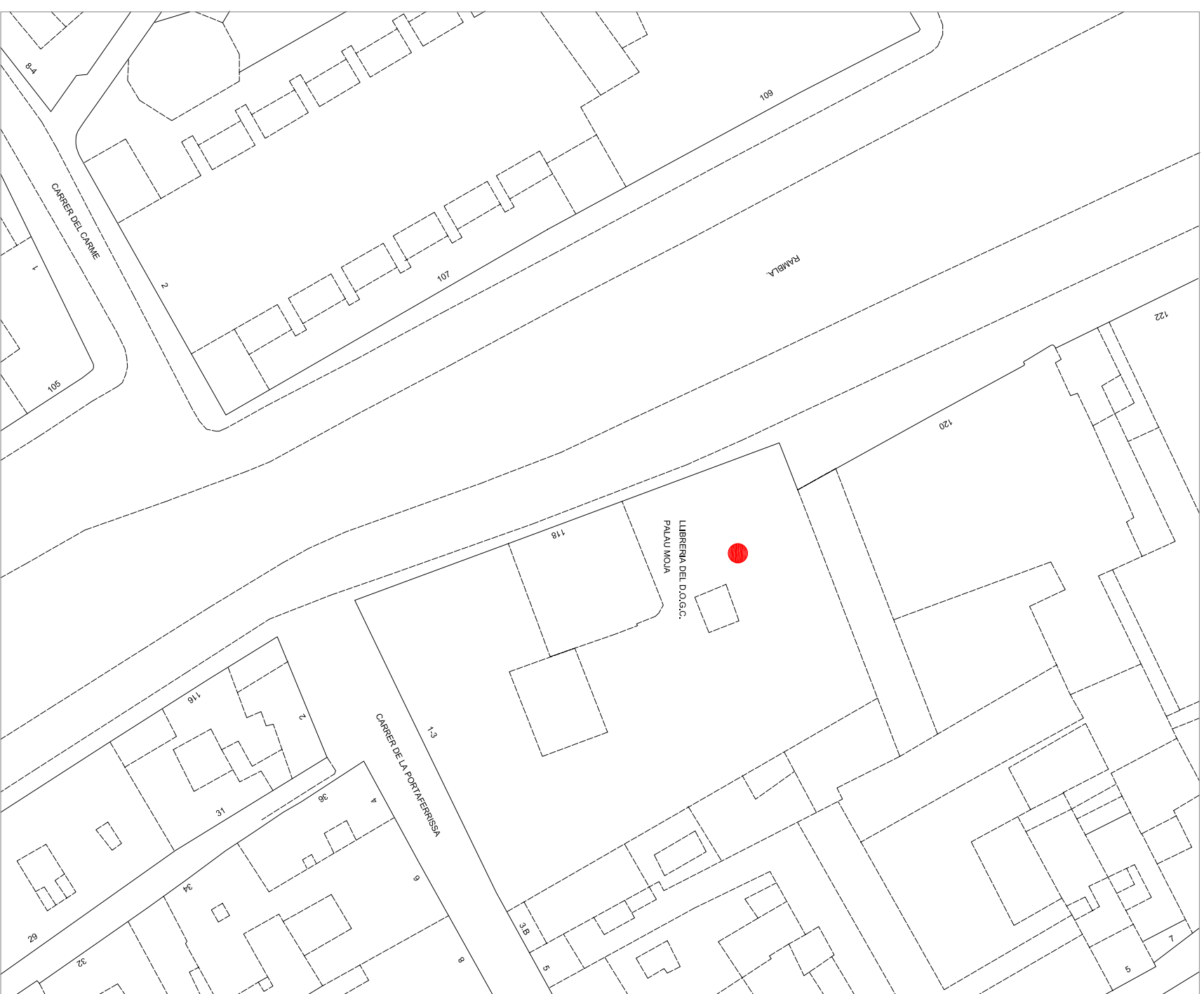
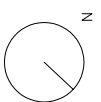
DIN A2 Escala: 1:100

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja, Barcelona (Barcelona)

NOM DEL PLÀNOL
Situació de les restes arqueològiques
a la planta baixa del Palau Moja
Data: Febrer 2004

Núm.
3

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

DIN A3 Escala: 1:500

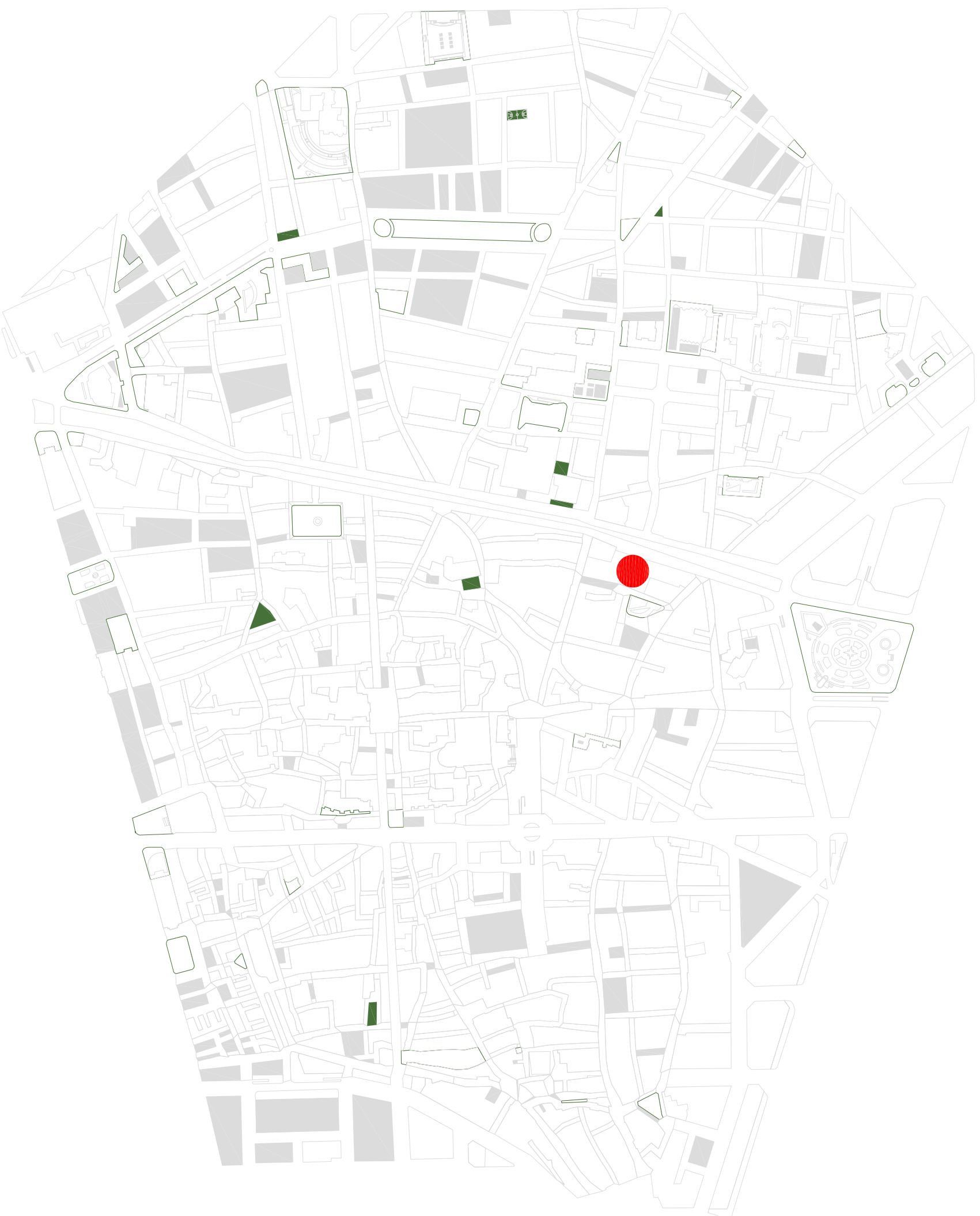
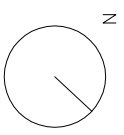

INTERVENCIÓ
Adequació d'espais de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja. Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL
Planta Situació 1.500

Data: febrer 2004

Núm.
2

Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència
Direcció de Serveis
Servei d'Obres i Instal·lacions

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA
Antoni Fernández
Espinosa

AUTOR
Antoni Fernández
Espinosa

OCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

DIN A3 Escala: 1:500

INTERVENCIÓ

Adequació després de la llibreria del D.O.G.C.
del Palau Moja, Barcelona (Barcelona)

NOM DEL PLÀNOL

Planta Situació

Núm.

1

Data: febrer 2004

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	100
	1982				
Composició	graves, formigó		Interpretació	Tipus UE Estrat	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell superficial, construcció de la llibreria		6 4
Cobreix a	101 102 103 104 110 106	Cobert per	Descripció Diferents capes: la primera de formigó. 0.15 m, la segona de graves, 0.15 m, la tercera, terra barrejada amb pedres i material de construcció, 0.15m i finalment una nova capa de formigó de 0.15 m de potència.		4 4
Farceix a	Farcit per	7 4			
Talla a	Tallat per	5 4			
Es recolza en	Se li recolza	12 4			
Es lliura	Se li lliura	156 4			
					157 4

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	101
	XX				
Composició			Interpretació	Tipus UE Nivell d'ús	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Paviment		16 4
Cobreix a	103	Cobert per	Descripció El paviment s'estenia per la meitat nord del sondeig, fet amb rajol de 0.15 x 0.30 x 0.05 disposat en espiga. La cota a la que apareix aquest paviment és 10.33 m.s.n.m.		21 4
Farceix a	Farcit per	23 4			
Talla a	Tallat per	9 4			
Es recolza en	Se li recolza	11 4			
Es lliura	Se li lliura	12 4			
					13 4
					14 4
					8 4
					15 4
					26 4
					29 4
					31 4
					73 4

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	102
	XIX				
Composició			Interpretació	Tipus UE Nivell d'ús	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Fossa- diposit		16 4
Cobreix a		Cobert per	Descripció Estructura de planta quadrada, feta amb tres pedres de grans dimensions (la quarta no s'ha pogut localitzar), que conformaven una possible fossa sèptica, Les pedres que formaven l'estructura es trobaven a 10,30 m.s.n.m. Les dimensions de l'estructura són: 1,55 m. x 1,53 m.		21 4
Farceix a	Farcit per	27 4			
Talla a	Tallat per	38 4			
Es recolza en	Se li recolza	46 4			
Es lliura	Se li lliura	9 4			
					11 4
					13 4
					14 4
					10 4
					8 4
					15 4
					17 4
					18 4

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	103
	XX –		Compacta	Blanc	
Composició	morter		Interpretació	Tipus UE	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell de morter		9 4
Cobreix a	Cobert per				32 4
108	101				33 4
Farceix a	Farcit per				
Talla a	Tallat per		Descripció		
	109		Nivell de preparació del paviment amb ue 101.		
Es recolza en	Se li recolza				
Es lliura	Se li lliura				
102					

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	104
	XX –		Compacta	Blanc	
Composició	morter		Interpretació	Tipus UE	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell de morter		9 4
Cobreix a	Cobert per				13 4
105 106	100				14 4
Farceix a	Farcit per				8 4
Talla a	Tallat per		Descripció		15 4
			Fina capa de morter a l'interior de l'estructura 102, apareix a 10.38 m.s.n.m		17 4
Es recolza en	Se li recolza				18 4
Es lliura	Se li lliura				20 4
102					24 4
					26 4
					19 4
					25 4

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	105
	XX –				
Composició			Interpretació	Tipus UE	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Volta de rajol.		27 4
Cobreix a	Cobert per				38 4
	104				46 4
Farceix a	Farcit per		Descripció		17 4
Talla a	Tallat per		L'estructura UE 102 presentava una volta que cobria el seu interior (UE 105), deixant un registre o arqueta, (UE 106), en l'extrem W de la mateixa). , 1 m. de longitud i 1,5 m. d'amplada		18 4
Es recolza en	Se li recolza				20 4
Es lliura	Se li lliura				24 4
102	106				29 4
					31 4
					32 4
					35 4
					39 4
					43 4
					44 4

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	106	
	XX					
Composició			Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Arqueta/ registre.		27	4
Cobreix a	Cobert per			38	4	
	104 100			29	4	
Farceix a	Farcit per			31	4	
				39	4	
Talla a	Tallat per			43	4	
				44	4	
Es recolza en	Se li recolza			30	4	
105 102				33	4	
Es lliura	Se li lliura			37	4	
				42	4	
				45	4	
			Descripció			
			A l'interior de la volta (UE 105), apareix un registre o arqueta, (UE 106), en l'extrem W de la mateixa.			

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	107	
	XX					
Composició			Interpretació	Tipus UE <input type="text"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		petita estructura de 0,05 X 0,05 m a l'extrem nord del registre ue 106			
Cobreix a	Cobert per					
	104					
Farceix a	Farcit per					
Talla a	Tallat per					
Es recolza en	Se li recolza					
106						
Es lliura	Se li lliura					
			Descripció			
			Relacionat amb el sistema de tancament de la mateixa			

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	108	
	XX		Solta	Marró		
Composició	carbons, ceràmica		Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Estrat d'anivellament.		35	10
Cobreix a	Cobert per			34	10	
111 114 119	103					
Farceix a	Farcit per					
Talla a	Tallat per					
	109					
Es recolza en	Se li recolza					
Es lliura	Se li lliura					
102						
			Descripció			
			Estrat de terra solta, color marró clar, sense material, de 0,44 m. de potència. Aquest estrat, que es lliurava a l'estructura UE 102, tenia com a funció anivellar tot l'espai, per a poder pavimentar posteriorment la resta de l'habitació. La cota superior a la que apareixia era: 10.25 m.s.n.m i la cota inferior varia entre 10.09 i 9.89 m.s.n.m.			

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	109			
	XX							
Composició				Interpretació	Tipus UE	Retall	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a			Retall irregular		11	4	
Cobreix a	Cobert per					10	4	
Farceix a	Farcit per					8	4	
Talla a	Tallat per					15	4	
101 103 108						26	4	
Es recolza en	Se li recolza					29	4	
Es lliura	Se li lliura							
				Descripció				
				Retall irregular relacionat amb la construcció de la llibreria de la Generalitat. Les dimensions son 1,40 m. X 0,72 m. que estava farcit, per un estrat de terra solta, (UE 110), l'excavació d'aquest estrat va aportar restes de plàstics i una clau de pas datada en el segle XX. Les cotes superior i inferior a la que apareixia el farciment del retall era 10,70 - 9,97 m.s.n.m.				

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	110			
	XX		Solta	Marró Clar				
Composició	vidre, carbons, ceràmica			Interpretació	Tipus UE	Estrat	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a			Estrat de farciment del retall irregular UE 109		9	4	
Cobreix a	Cobert per					11	4	
Farceix a	Farcit per					13	4	
Talla a	Tallat per					14	4	
111 113 112						10	4	
Es recolza en	Se li recolza					8	4	
Es lliura	Se li lliura					15	4	
102						26	4	
				Descripció		29	4	
				L'excavació d'aquest estrat va aportar restes de plàstics i una clau de pas datada en el segle XX. Les cotes superior i inferior a la que apareixia el farciment del retall era 10,70 - 9,97 m.s.n.m.				

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	111			
	1784							
Composició				Interpretació	Tipus UE	Estrat	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a			Volta de rajol		36	6	
Cobreix a	Cobert per					38	6	
Farceix a	Farcit per					53	6	
Talla a	Tallat per					46	6	
108 110						49	6	
Es recolza en	Se li recolza					51	6	
Es lliura	Se li lliura					55	6	
112 113 114 119 102						64	6	
				Descripció		39	6	
				Gran volta, construïda amb rajols de 0,30 x 0,15 m., col·locats de cantell, aquesta volta mesurava 3,44 m. d'amplada, (tota l'amplada de l'habitació), però no s'ha pogut documentar la llargada, ja que el límit del sondeig ho va impedir, de totes maneres, tot fa pensar que el límit sigui el mateix que té la habitació actual, traslladat al soterrani, es a dir 4,26 m. Apareix a 10.09 m.s.n.m.		43	6	
						44	6	
						47	6	
						48	6	
						50	6	

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	112	
	1784					
Composició	pedres i morter		Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell que funciona com a contrapès sud de la volta Ue 111		55	6
Cobreix a 111	Cobert per 109		Descripció El contrapès situat al sud de la volta, UE 112, apareixia a 9,97 m.s.n.m. i tenia una potència de 0,44 m, les dimensions eren de 0.87 m X 0.64 m.		64	6
Farceix a	Farcit per				39	6
Talla a	Tallat per				41	6
Es recolza en 113	Se li recolza				43	6
Es lliura	Se li lliura				44	6
					56	6
					59	6
					65	6
					66	6
					68	6
			37	6		
			42	6		
			45	6		

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	113	
	1784					
Composició			Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Baixant ceràmic		55	6
Cobreix a	Cobert per 109		Descripció En el moment de construcció del S.XVIII es va col·locar un baixant ceràmic que retallava la volta i anava a parar a l'interior de l'habitació. Malauradament, en una fase constructiva posterior, es va trencar aquest baixant ceràmic impedit la seva interpretació. Aquest baixant formava part del primer moment constructiu del Palau Moja,		64	6
Farceix a	Farcit per				39	6
Talla a	Tallat per				41	6
Es recolza en	Se li recolza 112				43	6
Es lliura	Se li lliura				44	6
					59	6
					65	6
					66	6
					68	6
					37	6
			42	6		
			45	6		
			54	6		

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	114	
Composició			Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Canalització ceràmica		70	5
Cobreix a	Cobert per 108		Descripció A l'extrem NE de la volta UE. 111, es va documentar una canalització d'aigües de pluja, UE 114, que retallava la volta i s'endinsava a l'interior de la mateixa, posteriorment, es va documentar com aquesta canalització estava relacionada amb una claveguera documentada sota la volta. La estructura UE 114, estava formada per tres teules imbricades, sostingudes amb claus de ferro a la paret de tancament est de l'habitació.		90	5
Farceix a	Farcit per				91	5
Talla a 111	Tallat per				92	5
Es recolza en 117	Se li recolza				93	5
Es lliura	Se li lliura				94	5
					107	5
					108	5
					151	5
					152	5

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	115	
	XX		Compacta	Marró Fosc		
Composició	ceràmica		Interpretació	Tipus UE	Nivell Colmatació	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell de farciment		46	10
Cobreix a	Cobert per		Descripció un nivell argilós, (UE 115), amb poc material, molt compacte, i de color marró fosc, aquest estrat de 0,11 m. de potència va aparèixer a 9,29 m.s.n.m.		55	10
118	116				64	10
Farceix a	Farcit per				47	10
					48	10
Talla a	Tallat per				56	10
					59	10
Es recolza en	Se li recolza		68	10		
			54	10		
Es lliura	Se li lliura		57	10		
117			58	10		
			72	10		

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	116	
	XX					
Composició			Interpretació	Tipus UE	Estrat	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell de farciment			4
Cobreix a	Cobert per		Descripció nivell de runa datat en època contemporània (UE 116), que apareixia a una cota de 10.7 m.s.n.m i presentava una potència de 0.95 m.			
115	100					
Farceix a	Farcit per					
Talla a	Tallat per					
Es recolza en	Se li recolza					
Es lliura	Se li lliura					
102 117						

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	118	
Composició			Interpretació	Tipus UE	Estrat	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Estrat de farciment.		78	10
Cobreix a	Cobert per		Descripció estrat de farciment de 0,96 m. de potència, amb terra solta i pedres, de color gris, amb molt poc material, va aparèixer a 9,17 m.s.n.m.		79	10
120	115					
Farceix a	Farcit per					
Talla a	Tallat per					
Es recolza en	Se li recolza					
Es lliura	Se li lliura					
117						

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	119		
	1784						
Composició				Interpretació	Tipus UE	Foto. Plan.	
Relacions Físiques	Igual a			Estrat			
Cobreix a	Cobert per	Contrapès nord de la volta UE 111				72	6
108						80	6
Farceix a	Farcit per					81	6
						82	6
Talla a	Tallat per					83	6
						84	6
Es recolza en	Se li recolza	Descripció				85	6
111		Nivell de pedres lligades amb morter (UE 119), a l'extrem nord, amb les mateixes característiques que la UE 112. La cota a la que apareix, és 9,9 m.s.n.m. i presenta una potència de 0,40 m. Les mesures de UE 119 són: 0,55 m d'ample per 1,66 m. de llarg.				86	6
Es lliura	Se li lliura					87	6
						89	6
						90	6
						91	6
						92	6
						93	6

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	120		
Composició				Interpretació	Tipus UE	Foto. Plan.	
Relacions Físiques	Igual a			Estrat			
Cobreix a	Cobert per	Estrat de farciment				116	10
122	118					117	10
Farceix a	Farcit per						
Talla a	Tallat per	Descripció					
		Estrat de farciment que presentava unes característiques semblants a l'anterior, però amb menys quantitat de pedres i amb la terra de color gris-marró, més compacta. El material, que apareixia estava barrejat, ja que sortia ceràmica vidrada medieval amb material del segle XIX i XX. Aquest estrat tenia 0,24 m. de potència i apareixia a 8,18 m.s.n.m.					
Es recolza en	Se li recolza						
Es lliura	Se li lliura						
117							

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	121		
			Sorrenca	verdós			
Composició	carbons, ceràmica, vidre			Interpretació	Tipus UE	Foto. Plan.	
Relacions Físiques	Igual a			Estrat			
Cobreix a	Cobert per	Estrat a l'interior de la claveguera 117					10
Farceix a	Farcit per	Descripció					
		Estrat de farciment, molt orgànic, i amb abundant restes materials.					
Talla a	Tallat per						
Es recolza en	Se li recolza						
Es lliura	Se li lliura						
117							

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	122	
Composició			Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Estrat de farciment.		118	8
Cobreix a 125	Cobert per 120				119	8
Farceix a	Farcit per				120	8
Talla a	Tallat per				121	8
Es recolza en	Se li recolza				122	8
Es lliura 117	Se li lliura					
			Descripció	Nivell orgànic, aquest nivell tenia 0.03 m. de potència i apareixia a 7,94 m.s.n.m		

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	123	
Composició			Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		reforma feta amb rajols al mur de tancament E de l'habitació.			
Cobreix a	Cobert per					
Farceix a	Farcit per					
Talla a	Tallat per					
Es recolza en	Se li recolza 117					
Es lliura	Se li lliura					
			Descripció			

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura	Color	124	
			Margosa	Marró Fosc		
Composició	ceràmica, vidre, fusta		Interpretació	Tipus UE <input type="text" value="Estrat"/>	Foto.	Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Estrat orgànic			10
Cobreix a	Cobert per					
Farceix a	Farcit per					
Talla a	Tallat per					
Es recolza en	Se li recolza					
Es lliura 117	Se li lliura					
			Descripció	Estrat que s'estenia a la meitat nord de la claveguera, només ha pogut ser excavat, molt parcialment, però ens ha proporcionat moltes dades per datar amb exactitud el moment en el qual el soterrani deixa d'existir. Es tracta d'un estrat de terra color marró fosc, de 0,70 m. de potència i que apareix a 8,63 m.s.n.m. Es lliura a la claveguera UE 117, i s'han pogut identificar moltes restes materials que el daten en la segona meitat del segle XIX.		

Sector	Datació	Criteri Dat.	Textura Compacta	Color Vermellós	128
Composició	argiles		Interpretació	Tipus UE Estrat	Foto. Plan.
Relacions Físiques	Igual a		Nivell geològic		10
Cobreix a	Cobert per 127	Descripció			
Farceix a	Farcit per				
Talla a	Tallat per				
Es recolza en	Se li recolza				
Es lliura	Se li lliura				

INVENTARI DE MATERIALS

Secció d'Arqueologia-Museu d'Història de la Ciutat

Num. Intervenció: 033/04

Jaciment: PALAU MOJA

Districte
Ciutat Vella

Carrer
RAMBLA DELS ESTUDIS

Parcel·la
118

Data
2004

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 100

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Int.	Acabats	Ext.	Observacions
						Int.	Ext.				
1	20001	ATI									clau de pas

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 101

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Int.	Acabats	Ext.	Observacions
						Int.	Ext.				
1	50014				AO						rajola

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 108

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Int.	Acabats	Ext.	Observacions
						Int.	Ext.				
2	14003	VO		TO	AO				VI		Vidriat verd
1	20000										anella

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 111

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Int.	Acabats	Ext.	Observacions
						Int.	Ext.				
1	50014										Rajola

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 114

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Int.	Acabats	Ext.	Observacions
						Int.	Ext.				
1	20002	ATI									Suport canonada
1	20002	ATI									Suport canonada
1	50025	SF			AO				VI		canonada

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 115

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Int.	Acabats	Ext.	Observacions
						Int.	Ext.				
2	14002	SF		TO	AO						
1	14003	FO	GIB	TO	AO						
5	14003	SF	GIB	TO	AO						vidriat melat
1	14003	NA	POA	TO	AO				VI		
1	14100	SF	PAT	TO	AO						XVII-XIX
2	14250	SF	PAT	TO	AO				VI		XIV
1	14255	VO	PTL	TO	AO				VI		Orla 3

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 115

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	DECORACIÓ		ACABATS		Observacions	
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
	1	14400	FO	PAT	TO	AO			VI		
	1	14400	VO	PAT	TO	AO			VI		XX
	1	30000	SF								bola de vidre
	1	30000	SF		TO	AO					
	2	50025	SF			AO					baixant
	1	50037	SF								rajola
	1	60051									dent ovicaprí

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 118

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Observacions	
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
	1	13116	PE	FIN	TO	AO					Vid verd
	8	14002	SF	FIN	TO	AO					
1	1	14002	VO	GER	TO	AO					
	2	14003	VO	GER	TO	AO					
	1	14003	FO	GIB	TO	AO					
	3	14003	VO	GIB	TO	AO					
	3	14003	SF	GIB	TO	AO					
	1	14003	VO	POA	TO	AO					
	1	14005	SF	FIN	TO	GR					oxido-reductora
	1	50025	SF			AO					baixant
	1	50037	SF			AO					rajola

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 121

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Observacions	
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
	1	14002	FO	GUA	TO	AO					
2	1	14003	PC	LLA	TO	AO					vidriada marró
	1	14302	SF	FIN	TO	AO					
	2	14302	VO	PAT	TO	AO					
1	2	14400	PC	TAS	TO	AO					
3	1	14400	VO	GER	TO	AO		PI			Decoració geomètrica blava
	1	20000		MON							Il.legible
4	1	30000	VO	AMP							Forma de pinya
	1	30001									
	1	30001									canica

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 122

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	DECORACIÓ		ACABATS		Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.	
Àrea: Sector: Àmbit: UE: 122										
Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Observacions
	3	50025	SF	baixant	AO					vidriat verd intern

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 124

Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.	
Àrea: Sector: Àmbit: UE: 124										
Num. Frag.	Class.	Def.Fragm.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Observacions
	4	14003	VO	PAT	TO	AO				
1	1	14003	VO	PAT	TO	AO				1 Individu
3	1	14003	VO	GIB	TO	AO				
	1	14302	PE	TAS	TO	AO				
4	1	15000	CR	PIPA						marca Shemnitz
	2	20002								claus
	1	30000	VO	AMP						
	6	30000	SF	FIN						
6	1	30000	FO	AMP						Inscripcio matico
	1	50014		Rajola		AO				
	3	50025	SF	Baixant		AO				
	1	50032		Rajola		AO				
2	2	50032		Rajola		AO				
	1	50037		Rajola		AO				
5	1	60001								Raspall
	2	60058								

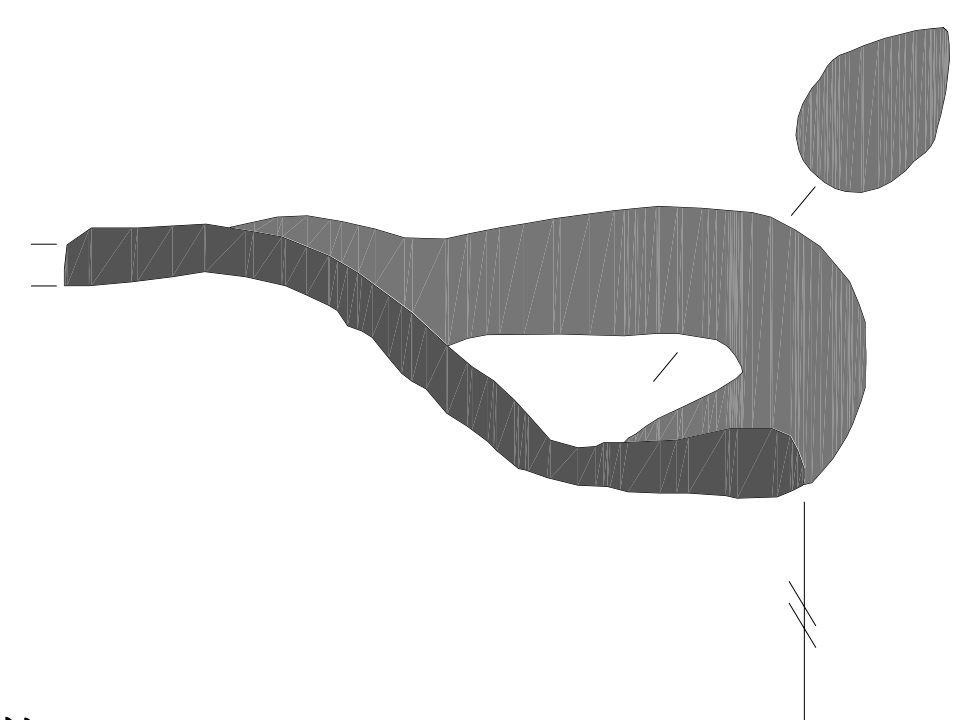
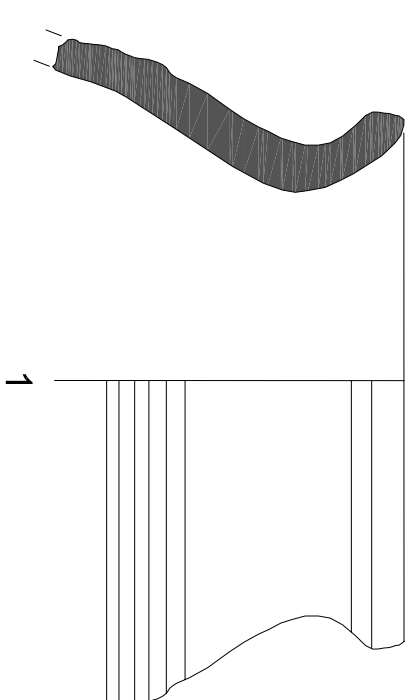
LÀMINA 1

1 - 033-04-115-1 : Fragment de vora de plat - tallador decorat amb dos filets de manganes amb un de verd entremig. Orla 3 segons la classificació de Monreal - Barrachina.

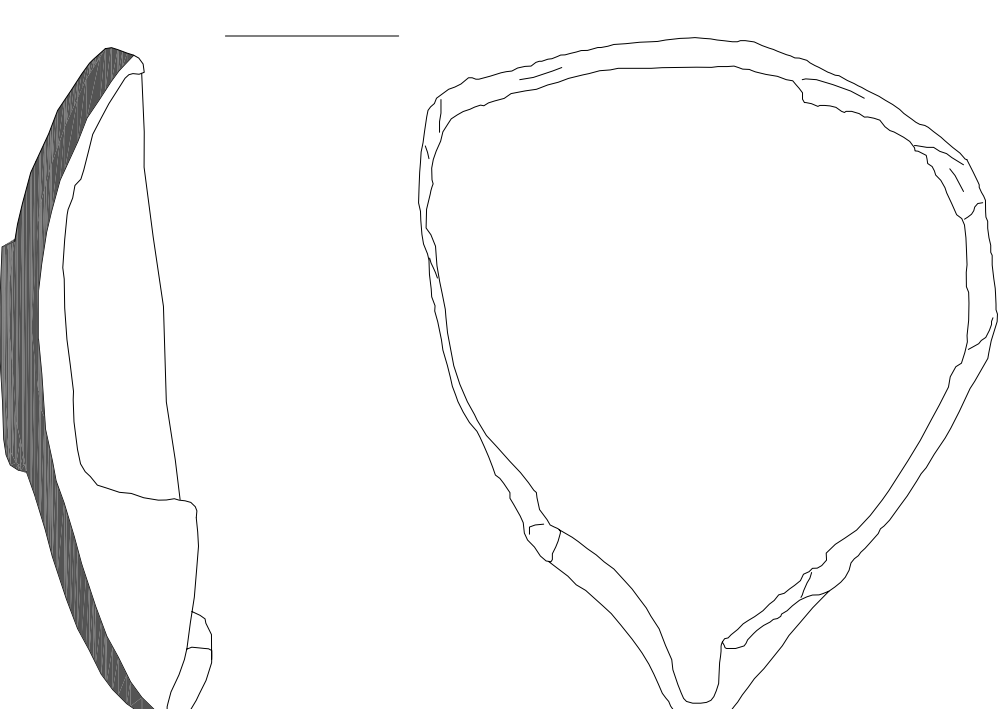
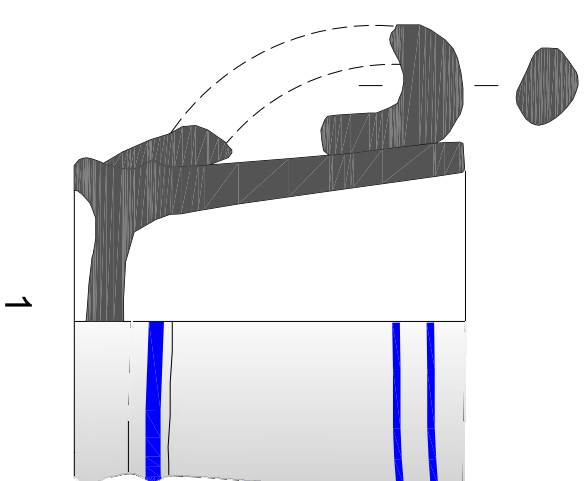
LÀMINA 2

- 1.- 033-04-118-1: Fragment de vora d'una gerra de ceràmica oxidada. Decoració amb línies incises.
- 2.- 033-04-118-2: Fragment de vora d'una gerra amb nansa ceràmica interiorment vidriada de color verd i melat.

LÀMINA 3

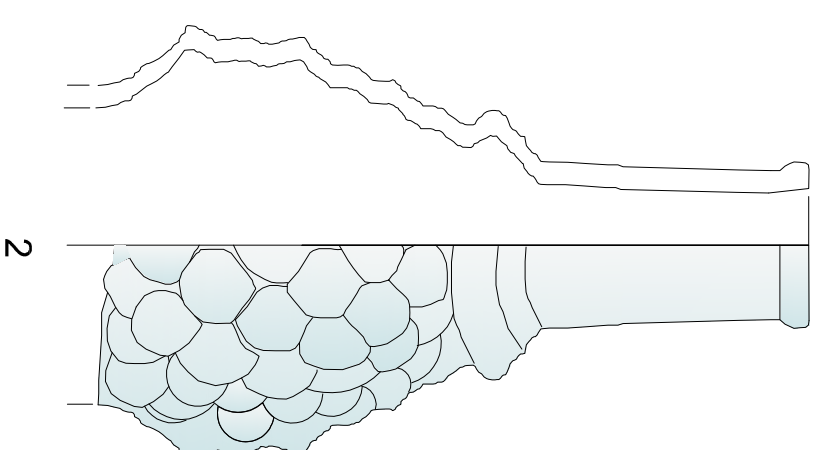
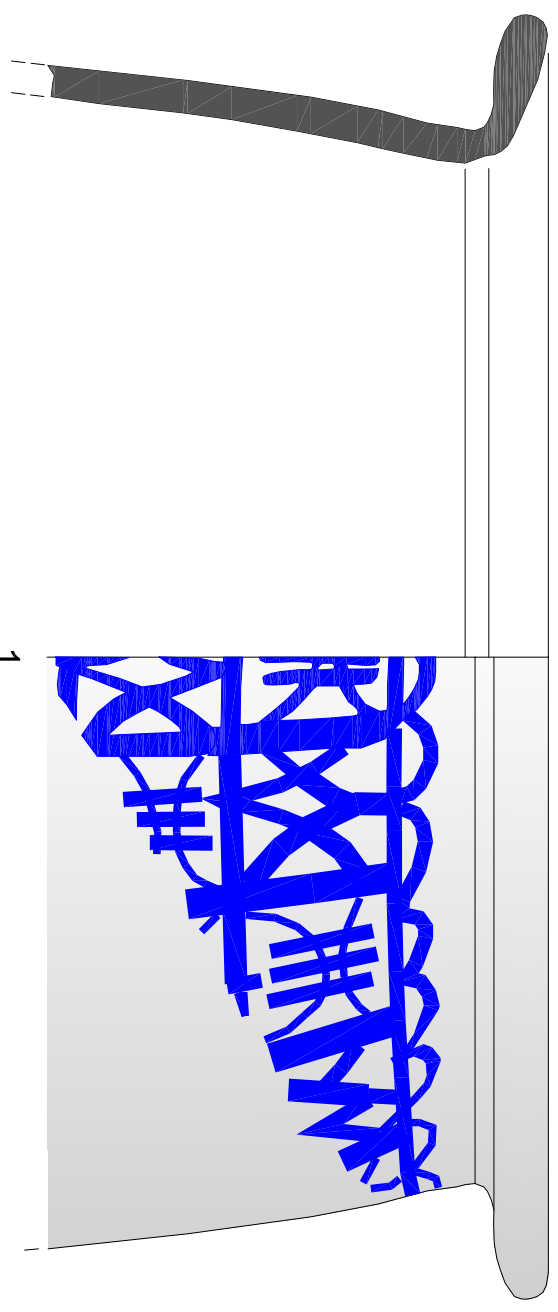
- 1.- 033-04-121-1: Taça de café amb nansa. Vidriat blanc
Amb decoració pintada amb línies de color blau.
- 2.- 033-04-121-2: Llança d'oli. El dipòsit disposava d'un bec
per al ble. Ceràmica comuna amb vidriat interior.

LÀMINA 4

1.- 033-04-121-4: Fragment de vora de gerro. Vidriat blanc amb decoració pintada amb línies de color blau fent formes geomètriques.

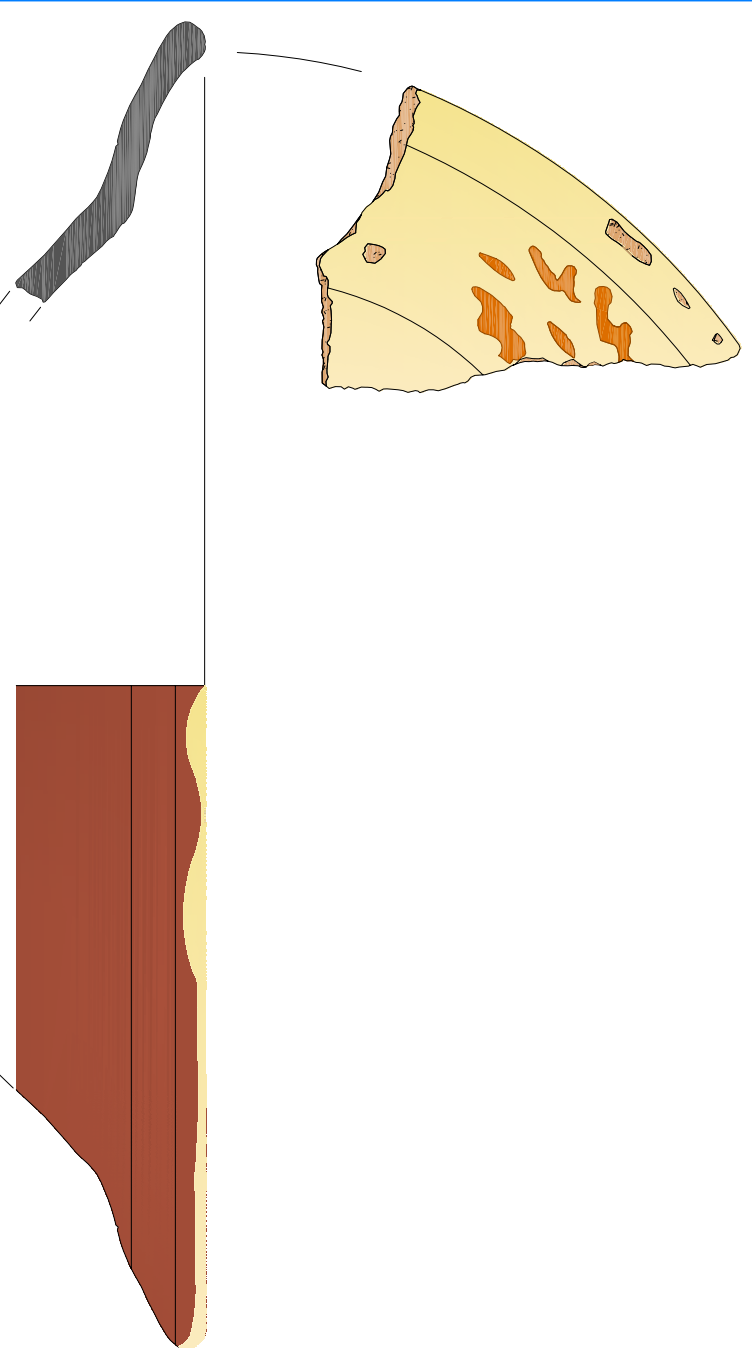
2.- 033-04-121-5: Ampolla de vidre amb forma de pinya.

0 5 cm

LÀMINA 5

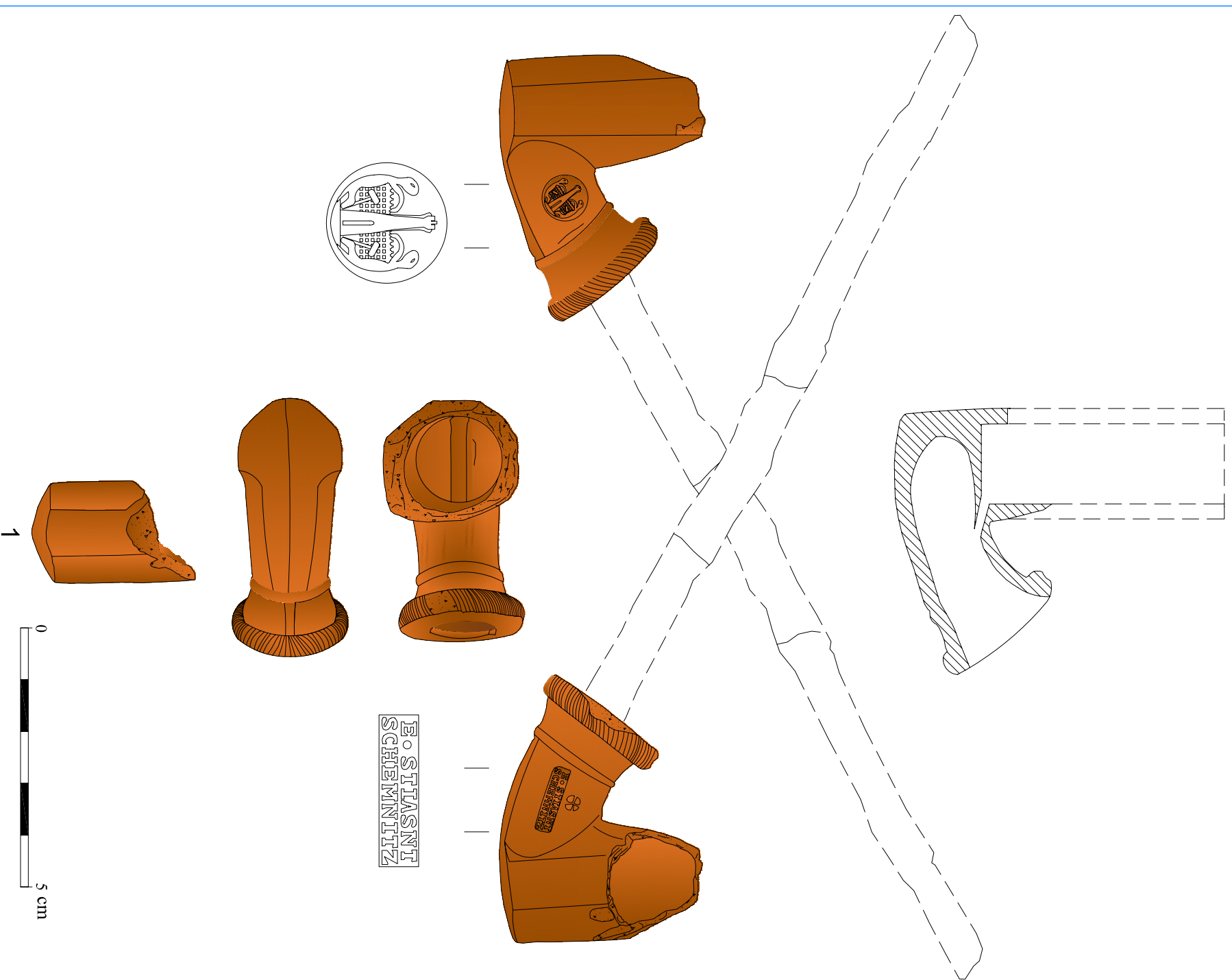
1.- 033-04-124-1: Fragment de vora de plat. Probablement del taller de La Bisbal. Pasta ataronjada, engalba color crema. Decoració amb trepa floral a l'ala.

LÀMINA 4

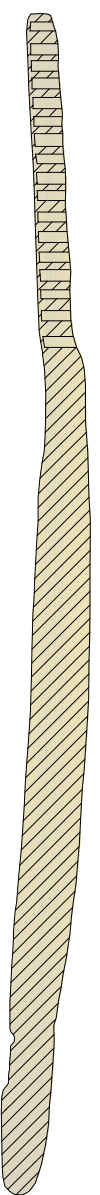
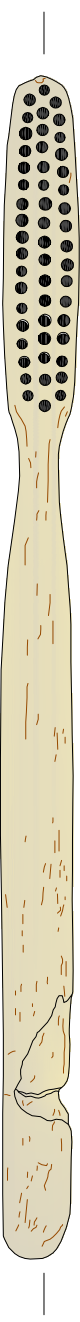
1.- 033-04-124-4: Pipa d'argilla marró-vermelloosa. Feta a la ciutat de Schemnitz (Imperi Austro-Hungarès, actualment Eslovàquia). Presenta dos segells a ambdós costats de la pipa, en un costat es representa l'escut que tenia la ciutat de Schemnitz en la segona meitat del segle XIX, en l'altre costat, s'aprecia un segell amb el nom del l'artesà, (E. Stiasnt), i el nom de la ciutat, al damunt d'aquest segell s'aprecia una petita marca incisa representant quatre fulles de trèbol.

Es representa la pipa seccionada, els alçats de cada costat, amb l'ampliació dels dos segells, una visió cenital, una visió de la base i una visió frontal.

LÀMINA 8

1.- 033-04-124-5: Raspall fet amb ós, datat en la segona meitat del S.XIX.

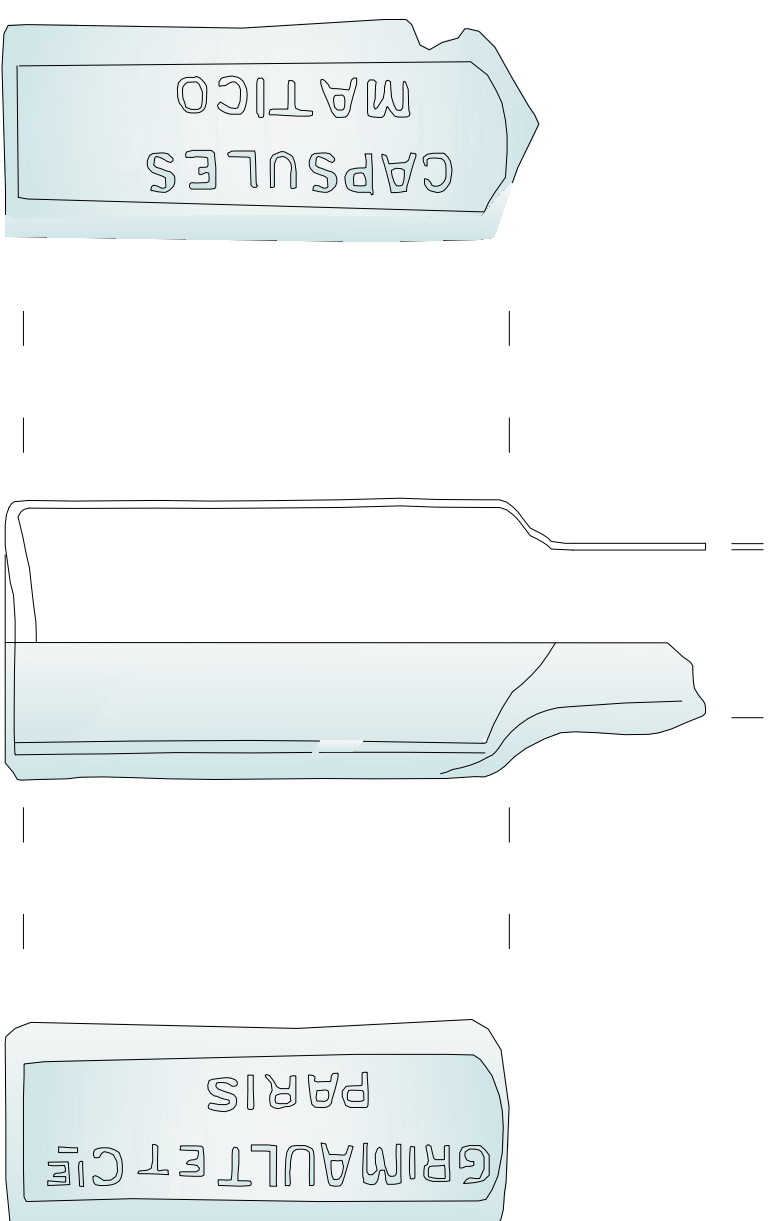

1

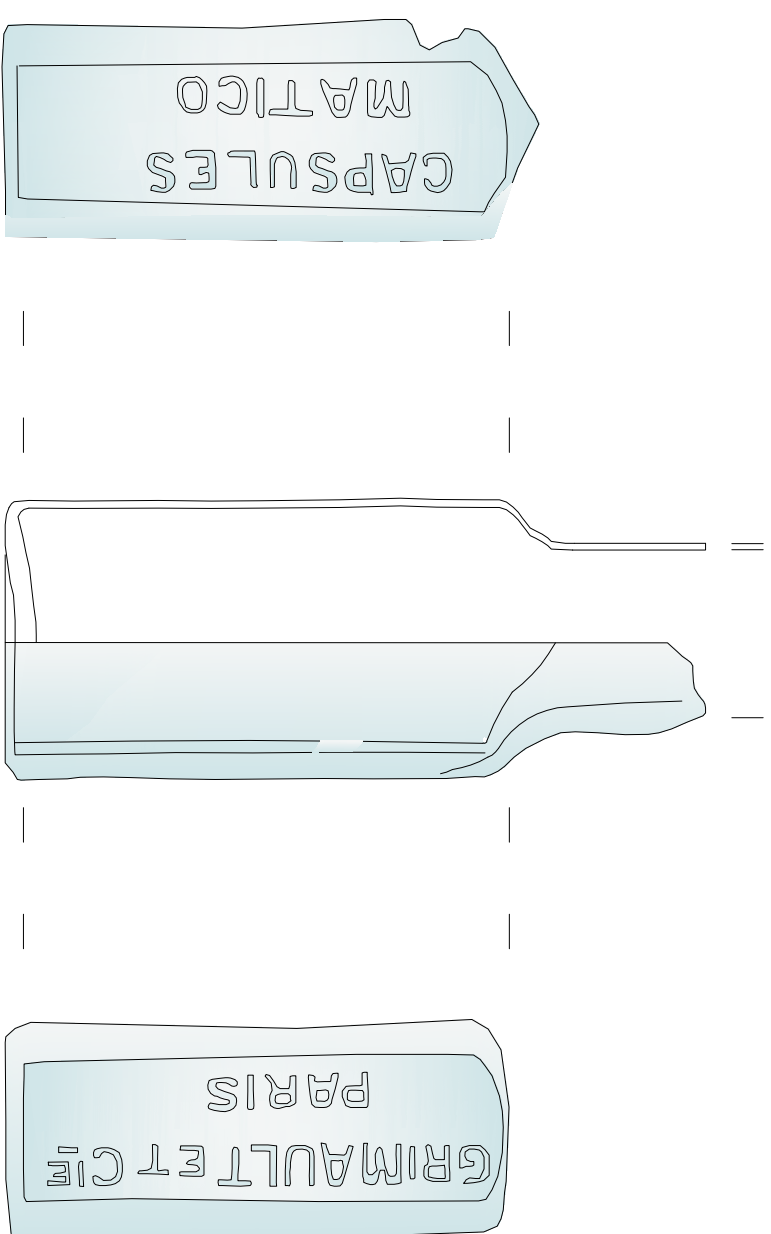
LÀMINA 9

1.- 033-04-124-6: Ampolla de vidre d'un medicament fet amb matíco provinent de sud Amèrica. Aquest medicament va ser fabricat pels farmacèutics Grimault et Cie. de París. Això es pot apreciar en el desdoblament dels dos laterals de l'ampolla.

LÀMINA 9

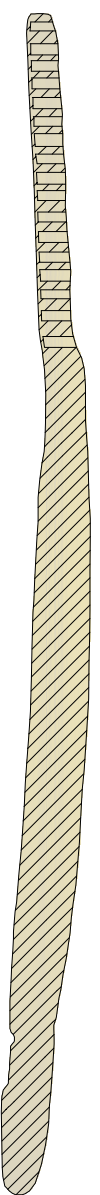
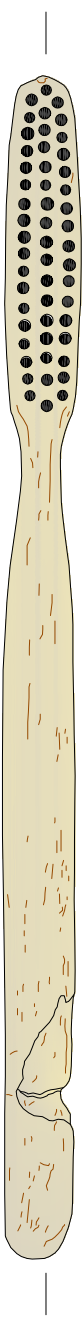
1.- 033-04-124-6: Ampolla de vidre d'un medicament fet amb matíco provinent de sud Amèrica. Aquest medicament va ser fabricat pels farmacèutics Grimault et Cie. de París. Això es pot apreciar en el desdoblament dels dos laterals de l'ampolla.

0 5 cm

LÀMINA 8

1.- 033-04-124-5: Raspall fet amb ós, datat en la segona meitat del S.XIX.

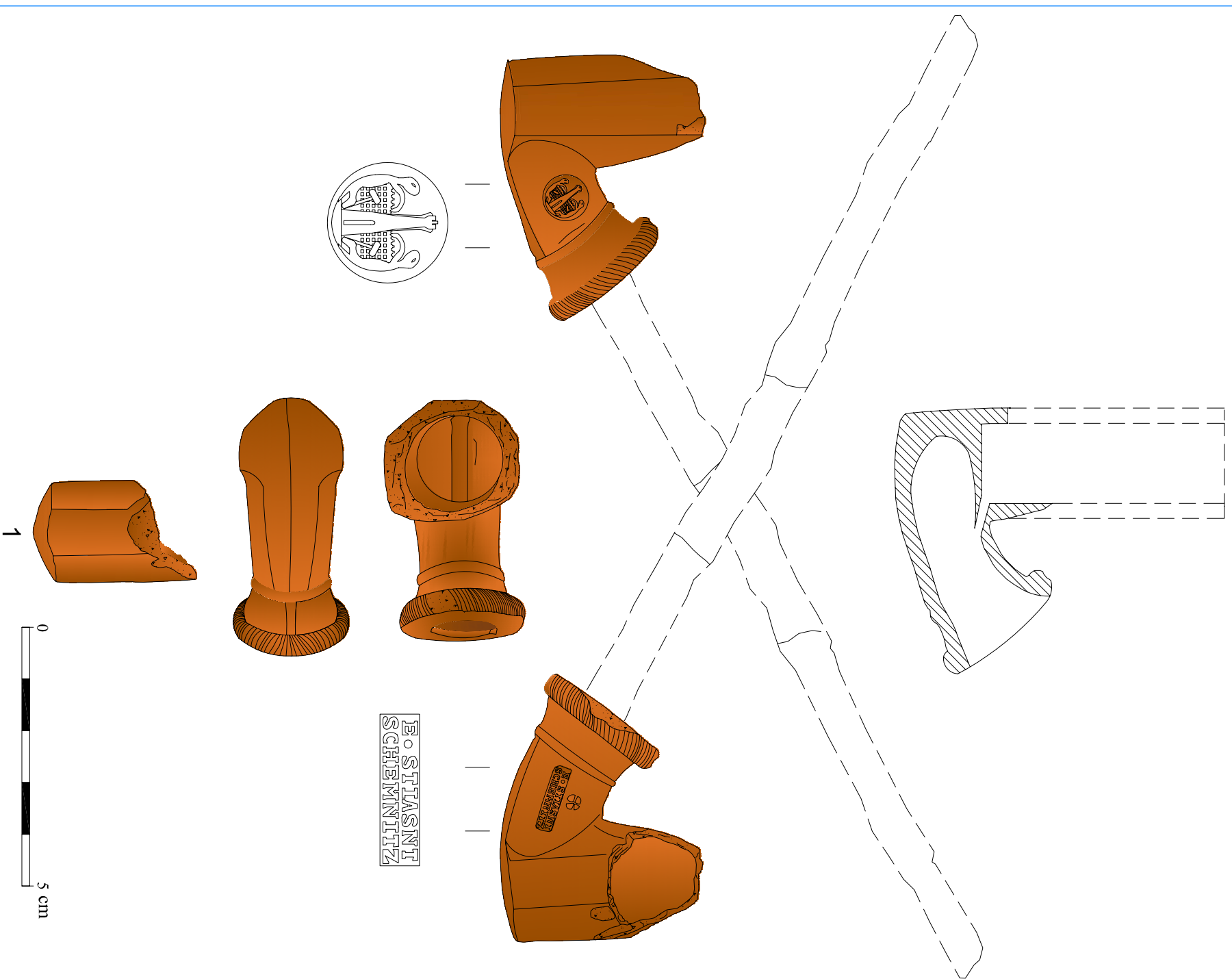
1

LÀMINA 4

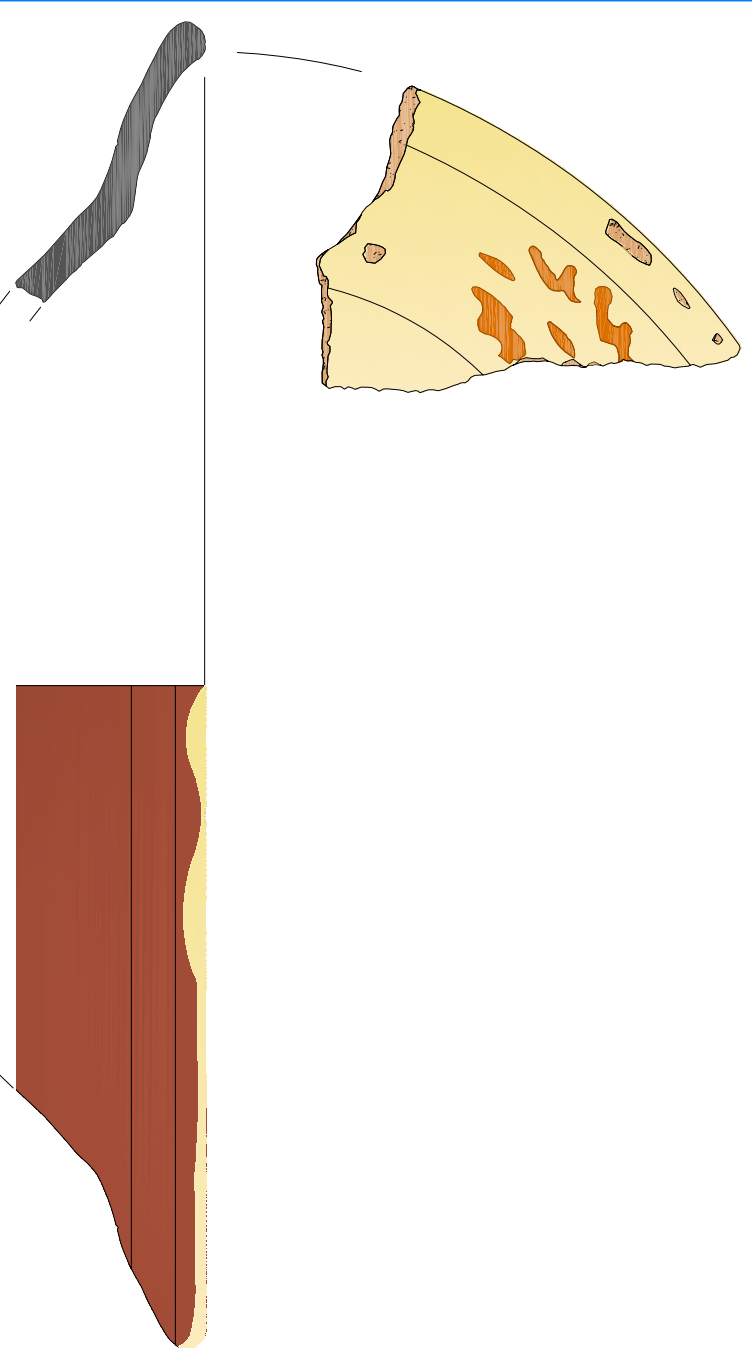
1.- 033-04-124-4: Pipa d'argilla marró-vermelloosa. Feta a la ciutat de Schemnitz (Imperi Austro-Hungarès, actualment Eslovàquia). Presenta dos segells a ambdós costats de la pipa, en un costat es representa l'escut que tenia la ciutat de Schemnitz en la segona meitat del segle XIX, en l'altre costat, s'aprecia un segell amb el nom del l'artesà, (E. Stiasnt), i el nom de la ciutat, al damunt d'aquest segell s'aprecia una petita marca incisa representant quatre fulles de trèbol.

Es representa la pipa seccionada, els alçats de cada costat, amb l'ampliació dels dos segells, una visió cenital, una visió de la base i una visió frontal.

LÀMINA 5

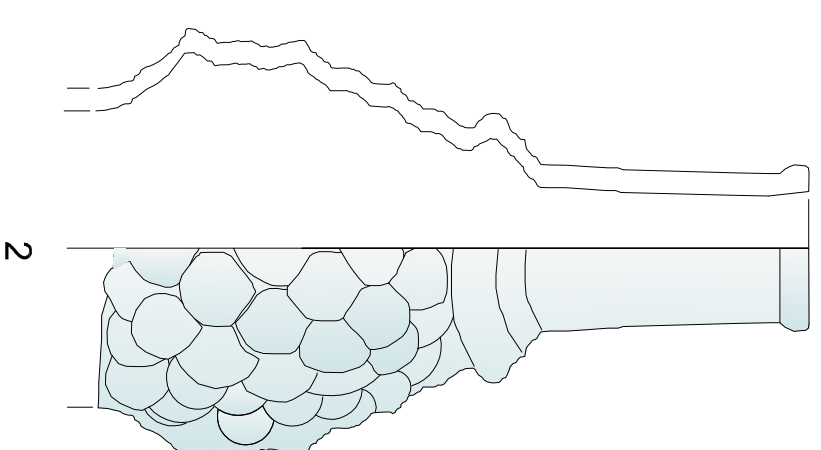
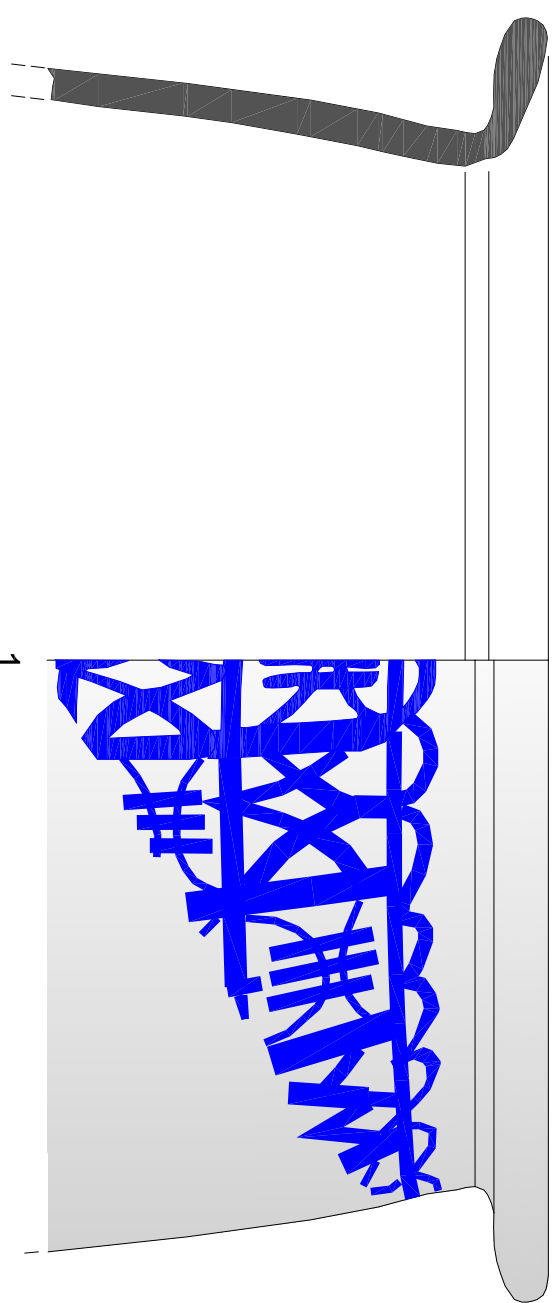
1.- 033-04-124-1: Fragment de vora de plat. Probablement del taller de La Bisbal. Pasta ataronjada, engalba color crema. Decoració amb trepa floral a l'ala.

LÀMINA 4

1.- 033-04-121-4: Fragment de vora de gerro. Vidriat blanc amb decoració pintada amb línies de color blau fent formes geomètriques.

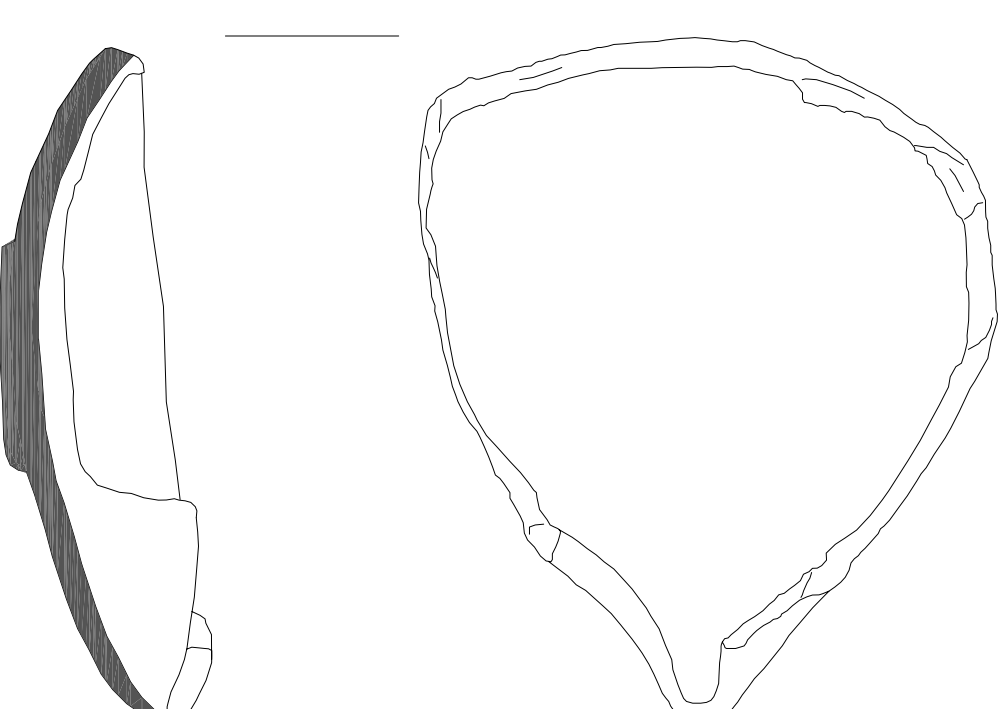
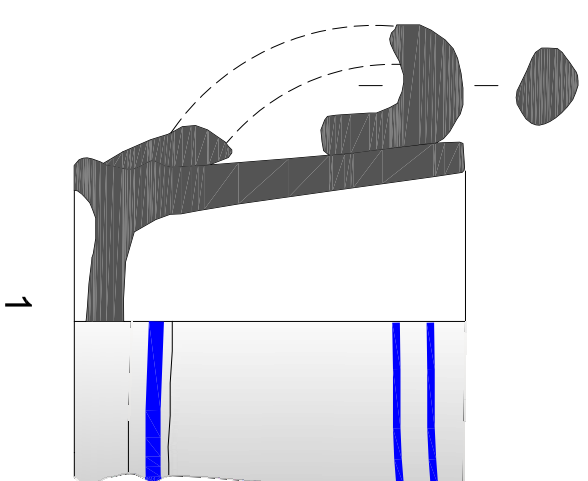
2.- 033-04-121-5: Ampolla de vidre amb forma de pinya.

LÀMINA 3

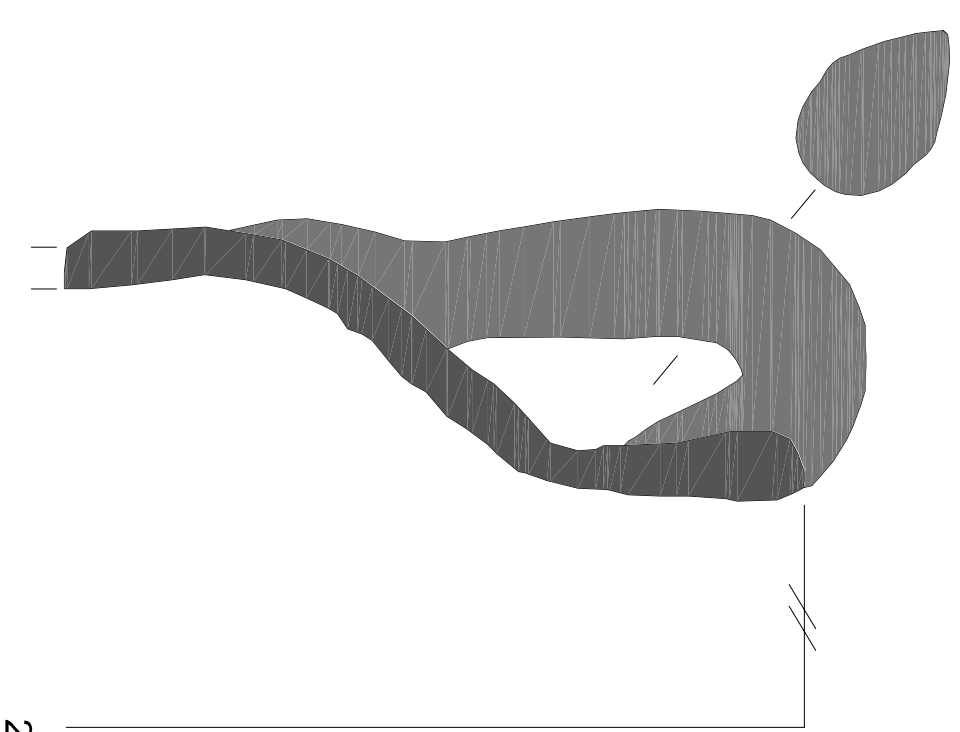
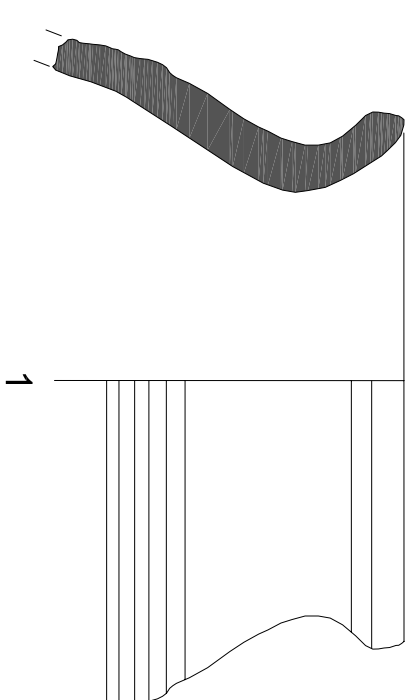
1.- 033-04-121-1: Taça de café amb nansa. Vidriat blanc
Amb decoració pintada amb línies de color blau.

2.- 033-04-121-2: Llanta d'oli. El dipòsit disposava d'un bec
per al ble. Ceràmica comuna amb vidriat interior.

LÀMINA 2

- 1.- 033-04-118-1: Fragment de vora d'una gerra de ceràmica oxidada. Decoració amb línies incises.
- 2.- 033-04-118-2: Fragment de vora d'una gerra amb nansa ceràmica interiorment vidriada de color verd i melat.

LÀMINA 1

1 - 033-04-115-1 : Fragment de vora de plat - tallador decorat amb dos filets de manganes amb un de verd entremig. Orla 3 segons la classificació de Monreal - Barrachina.

1

Num.	Sector	UE
1		
		Detall del paviment de la llibreria del D.O.G.C. on es va realitzar el sondeig.
2		
		Paviment de la llibreria on es va realitzar el sondeig.
3		
		Procés d'extracció del paquet superficial relacionat amb la construcció de la llibreria.
4	100	
		Detall del procés d'extracció del paquet superficial fet de formigó i graves.
5	100	
		Detall en secció del paquet superficial de formigó, graves, terra i formigó.
6	100	
		Detall del paquet suèrficial de formigó i graves.
7	100	
		Detall de les graves i el formigó que conformen el paquet superficial.
8	109 110 102 104 101	
		Detall de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig. desde nw
9	101 103 110 102 104	
		Detall de les estructures pertanyents a l'última fase documentada al sondeig, es pot apreciar part de l'estructura i un paviment de rajol.
10	109 110 102	
		Detall d'una de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig així com el retall ue 109. desde
11	109 110 102 101	
		Detall del retall ue 109 i el seu farciment ue 110, retall provocat per obres de construcció fetes al segle XX
12	100 101	
		Detall del paviment de rajol ue 101, localitzat a la meitat nord del sondeig, també s'aprecia en secció el paquet superficial ue 100 que el cobria.
13	101 102 104 110	
		Detall de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig. desde nw
14	101 102 104 110	
		Detall de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig. desde nw
15	101 102 104 109 110	
		Detall de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig. desde w.
16	101 102	
		Detall del paviment ue 101 pertanyent a la vivenda-botiga anterior a la llibreria.
17	102 104 105	
		Detall d'una estructura apareguda a la fase més moderna del sondeig. desde nw

Num.	Sector	UE
18	102 104 105	Detall d'una estructura apareguda a la fase més moderna del sondeig. desde nw. Possible fossa.
19	102 104	Detall de l'estructura ue 102 pertanyent a l'última fase documentada al sondeig.
20	102 104 105	Detall d'un estructura apareguda a la fase més moderna del sondeig. i de la capa de morter que la cobria. desde w
21	101 102	Detall del paviment ue 101 i la fossa séptica ue 102 pertanyent a la vivenda-botiga anterior a la llibreria.
22	102	Detall de la relació de l'estructura ue 102 amb el mur de la llibreria existent. desde nw
23	101	Detall del paviment 101
24	102 104 105	Detall d'una estructura apareguda a la fase més moderna del sondeig. i de la capa de morter que la cobria. desde ne.
25	102 104 105	Detall de la capa de morter ue 104 que cobria l'estructura ue. 102
26	101 102 104 110 109	Detall de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig. desde w.
27	102 105 106	Detall de la fossa sèptica, amb la volta interior i el registre ue 106
28		Detall d'una estructura apareguda a la fase més moderna del sondeig. així com de la volta de rajol i el registre que es va construir al seu interior. desde w.
29	101 109 110 102 106 105	Detall de les estructures aparegudes a la fase més moderna del sondeig. desde nw.
30	102 105 106	Detall de les estructures pertanyents a l'última fase documentada al sondeig, desde e
31	102 105 106 101	Detall d'una estructura apareguda a la fase més moderna del sondeig. així com de la volta de rajol i el registre que es va construir al seu interior. desde ne.
32	103 102 105	Detall de la capa de morter ue 103 que serveix de preparació de l'últim paviment documentat al sondeig. Desde w
33	103 102 105 106	Detall de la capa de preparació del paviment ue 101
34	108 102 105	Detall de l'estrat ue 108 per sota del nivell de preparació del paviment ue 101

Num.	Sector	UE
35	108 102 105	
Detall de l'estrat ue 108 un cop extreta la capa de morter ue 103, aquest estrat es documenta a la meitat nord del sondeig.		
36	111	
Detall de la volta ue 111		
37	111 102 105 106 112 113	
Detall de la volta de rajol ue 111 desde w		
38	111 102 105 106	
Detall parcial de la volta ue 111		
39	102 105 106 112 113 111	
Detall de les estructures aparegudes en una de les fases del sondeig. Es pot apreciar la volta de rajol ue 111 i la cana de morter i nedres ue 112 desde nw.		
40		
Detall del baixant ceràmic ue 113 i la capa de pedres per sobre de la volta ue 111 en la meitat SE		
41	112 113	
Detall de dues estructures aparegudes a la part est del sondeig. Es pot apreciar la capa de morter i pedres ue 112 i el baixant ceràmic ue 113 desde nw.		
42	111 102 105 106 112 113	
Detall de la volta de rajol ue 111 desde w		
43	111 112 113 102 105 106	
Detall de les estructures aparegudes en una de les fases del sondeig. Es pot apreciar la volta de rajol ue 111 i la cana de morter i nedres ue 112 desde w.		
44	111 112 113 102 105 106	
Detall de les estructures aparegudes en una de les fases del sondeig. Es pot apreciar la volta de rajol ue 111 i la cana de morter i nedres ue 112 desde w.		
45	111 102 105 106 112 113	
Detall de la volta de rajol ue 111 desde w		
46	102 105 115 111	
Detall de la fossa sèptica ue 102, un cop extreta la volta 105		
47	102 111 115	
Detall de l'estructura ue 102 un cop extreta la volta ue 105. S'aprecia el registre obert a la volta ue 111 i un dels estrats de farciment de la meitat sud. desde w.		
48	°102 111 115	
Detall de l'estructura ue 102 un cop extreta la volta ue 105. S'aprecia el registre obert a la volta ue 111 i un dels estrats de farciment de la meitat sud. desde w.		
49	111 117	
Detall de la volta 111 seccionada i de la pared nord de la canalització ue 117		
50	111 117	
Detall de la secció efectuada a la volta ue 111, s'aprecia la claveguera ue 117, desde s.		

Num.	Sector	UE
51	111 117	
Detall d'una canalització a l'interior de la volta ue 111		
52		
Detall de l'interior de la volta ue 111		
53	117 111	
Detall de la canalització ue 117, per sota de la volta ue 111		
54	111 117 115 112 113	
Detall de la volta de rajol ue 111 seccionada desde w		
55	111 117 115 112 113	
Detall en conjunt de les estructures pertenyents a la primera fase localitzades a l'interior del sondeig		
56	111 117 115 112	
Detall de la secció efectuada a la volta ue 111, s'aprecia la claveguera ue 117 i com parteix l'habitació en dos, deixant la meitat nord buida i la sud farcida amb diferents estrats. desde w		
57	111 117 115 112 113	
Detall de la volta de rajol ue 111 seccionada desde w		
58	111 117 115 112 113	
Detall de la volta de rajol ue 111 seccionada desde w		
59	111 117 115 112 113	
Detall de la secció efectuada a la volta ue 111, s'aprecia la claveguera ue 117 i com parteix l'habitació en dos, deixant la meitat nord buida i la sud farcida amb diferents estrats desde w		
60		
Detall del paviment original de la llibreria del D.O.G.C. previ a la seva excavació, en el moment que es va procedir a obrir un metre i mig més cap el nord. Desde w.		
61		
Detall del paviment original de la llibreria del D.O.G.C. previ a la seva excavació, en el moment que es va procedir a obrir un metre i mig més cap el nord. Desde w.		
62		
Detall del paviment original de la llibreria del D.O.G.C. previ a la seva excavació, en el moment que es va procedir a obrir un metre i mig més cap el nord. Desde w.		
63		
Detall del paviment original de la llibreria del D.O.G.C. previ a la seva excavació, en el moment que es va procedir a obrir un metre i mig més cap el nord. Desde w.		
64	111 117 115 112 113	
Detall en conjunt de les estructures pertenyents a la primera fase localitzades a l'interior del sondeig		
65	111 117 112 113	
Detall del paviment original de la llibreria del D.O.G.C. previ a la seva excavació, i la meitat sud ja excavada. Desde w.		
66	111 112 113	
Detall del paviment original de la llibreria del D.O.G.C. previ a la seva excavació, i la meitat sud ja excavada. Desde w.		

Num.	Sector	UE
67		
Detall de la volta de rajol ue 111 seccionada desde s.		
68	112 112 113 115	
Detall de la secció efectuada a la volta ue 111, s'aprecia la claveguera ue 117 desde w		
69		
Detall del farciment de la meitat nord de l'habitació, sota la volta.		
70	114	
Detall de la canalització d'aigua que abocava a la claveguera ue 117, en el tram documentat sota la volta ue 111. desde w.		
71		
Detall del farciment de la meitat nord de l'habitació, sota la volta.		
72	111 112 119 113 115	
Detall de la volta ue 111, desde w.		
73	101 111	
Detall del paviment ue 101, un cop oberta la meitat nord. Desde w		
74	101 111	
Detall del paviment ue 101, un cop oberta la meitat nord. Desde w		
75	101	
Detall del paviment ue 101, un cop oberta la meitat nord. Desde w		
76	101	
Detall del paviment ue 101, un cop oberta la meitat nord. Desde w		
77	101	
Detall del paviment ue 101, un cop oberta la meitat nord. Desde w		
78	118 117 112	
Detall de l'estrat de farciment ue 118, documentat a la meitat nord de l'habitació. desde w		
79	118 117 112	
Detall de l'estrat de farciment ue 118, documentat a la meitat nord de l'habitació. Desde w.		
80	111 119	
Detall de la volta ue 111 i de l'estructura de pedres i morter que la cobriex en el seu extrem nord. desde w.		
81	111 119	
Detall de la volta ue 111 i de l'estructura de pedres i morter que la cobriex en el seu extrem nord. desde w.		
82	111 119	
Detall de la volta ue 111 i de l'estructura de pedres i morter que la cobriex en el seu extrem nord. desde w.		
83	119	
Detall de l'estructura de pedres i morter que la cobriex l'extrem nord. desde w.		

Num.	Sector	UE
84	111	119
Detall de la volta ue 111 i de l'estructura de pedres i morter que la cobriex en el seu extrem nord. desde nw		
85	111	119
Detall de la volta ue 111 i de l'estructura de pedres i morter que la cobriex en el seu extrem nord. desde nw		
86	111	119 112 117
Detall de la volta ue 111 i les diferents estructures localitzades al sondeig, desde nw		
87	111	117 119
Detall de la volta ue 111 desde w		
88	111	
Detall de la volta ue 111 desde nw		
89	119	111
Detall de l'estructura UE 119 i la part nord de la volta UE 111. des de W.		
90	119	111 114
Detall de l'estructura UE 119 i la part nord de la volta UE 111. des de W.		
91	119	111 114 117
Detall de l'estructura UE 119 i la part nord de la volta UE 111. des de W.		
92	119	111 114 117
Detall de l'estructura UE 119 i la part nord de la volta UE 111. des de W.		
93	111	117 119 114
Detall de la volta UE 111 i la claveguera UE 117, parcialment seccionada la seva pared sud. Des de S.		
94	111	117 119 114
Detall de la volta UE 111 i la claveguera UE 117, parcialment seccionada la seva pared sud. Des de S.		
95	117	
Detall de la pared de maons sud de la claveguera UE 117, des de S.		
96	117	
Detall de la pared de maons sud de la claveguera UE 117, des de S.		
97	117	
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, es pot apreciar la relació amb el mur de tancament E. de l'habitació. es not apreciar també la marca de la volta UE 111. en la seva part sud. Des de S.		
98	117	
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, es pot apreciar la relació amb el mur de tancament E. de l'habitació. es not apreciar també la marca de la volta UE 111. en la seva part sud. Des de S.		
99		
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, es pot apreciar la relació amb el mur de tancament E. de l'habitació. Des de S.		
100	117	
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, es pot apreciar la relació amb el mur de tancament E. de l'habitació. Des de S.		

Num.	Sector	UE
101	117	
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, Des de E.		
102	117	
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, Des de E.		
103	117	
Detall de l'interior de la claveguera UE 117, Des de E.		
104	117	111
Detall de la relació entre la claveguera UE 117 i la volta de rajol UE 111, des de SE		
105	111	117
Detall de la meitat sud del sondeig, es pot apreciar, la volta UE 111 i la claveguera UE 117, parcialment seccionada. Des de SW		
106	111	117
Detall de la meitat sud del sondeig, es pot apreciar, la volta UE 111 i la claveguera UE 117, parcialment seccionada. Des de SW		
107	111	119 114 117
Detall de la volta UE 111 i la claveguera UE 117, parcialment seccionada la seva pared sud. Des de W		
108	114	111
Detall de la canalització UE 114, i com talla la volta de rajol UE 111		
109	117	
Detall de la meitat sud del mur de tanacament de l'habitació, amb les impromtes de la volta UE 111 i la claveguera UE 117 des de SW		
110	117	
Detall de la meitat sud del mur de tanacament de l'habitació, amb les impromtes de la volta UE 111 i la claveguera UE 117 des de SW		
111	117	
Detall de la meitat sud del mur de tanacament de l'habitació, amb les impromtes de la volta UE 111 i la claveguera UE 117 des de SW		
112	117	
Detall de la meitat sud del mur de tanacament de l'habitació, amb les impromtes de la volta UE 111 i la claveguera UE 117 des de SW		
113	117	111
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, i la seva relació amb el mur de tancament E de l'habitació.		
114	117	111
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, i la seva relació amb el mur de tancament E de l'habitació.		
115	117	111
Detall de la claveguera UE 117, parcialment seccionada, i la seva relació amb el mur de tancament E de l'habitació.		
116	117	120
Detall de l'estrat de farciment, UE 120, des de SW		

Num.	Sector	UE
117	117	120
Detall de l'estrat de farciment, UE 120, des de SW		
118	117	122
Detall de l'estrat de farciment, UE 122, des de SW		
119	117	122
Detall de l'estrat de farciment, UE 122, des de SW		
120	117	122
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW.		
121	117	122
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW.		
122	117	122
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW.		
123	111	117 125
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW. Tambè s'aprecia la claveguera UE 117 i la volta UE 111		
124	117	125
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW. Tambè s'aprecia la claveguera UE 117 .		
125	111	117 125
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW. Tambè s'aprecia la claveguera UE 117 i la volta UE 111		
126	125	
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW.		
127	117	125 111
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de N. Tambè s'aprecia la claveguera UE 117 i la volta UE 111		
128	125	
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW.		
129	125	117
Detall del nivell de morter UE 125, documentat a la meitat sud de l'habitació. Des de SW.		
130	117	
Detall del mur de tancament Est, amb la claveguera Ue 117 seccionada, es pot apreciar la impromta de la volta Ue 111		
131	117	
Detall del mur de tancament Est, amb la claveguera Ue 117 seccionada, es pot apreciar la impromta de la volta Ue 111		
132	117	
Detall del mur de tancament Est, amb la claveguera Ue 117 seccionada, es pot apreciar la impromta de la volta Ue 111		

Num.	Sector	UE
133	117	Detall del mur de tancament Est, amb la claveguera Ue 117 seccionada, es pot apreciar la impronta de la volta Ue 111
134	117	Detall de la relació de la claveguera UE 117 amb el mur de tancament E. de l'habitació sondejada.
135	117	Detall del punt retallat al mur de tancament E de l'habitació sondejada,
136	117	Detall de la relació de la claveguera UE 117 amb el mur de tancament E. de l'habitació sondejada.
137	117	Detall de la claveguera UE 117 parcialment seccionada, desde E
138		Detall de les tasques de desmuntatge de la volta UE 111. Desde S
139		Detall de les tasques de desmuntatge de la volta UE 111. Desde S
140		Detall de les tasques de desmuntatge de la volta UE 111. Desde S
141	117	Secció de la claveguera UE 117, des de E, es pot apreciar les dues parets de maons.
142	117	Secció de la claveguera UE 117, des de E, es pot apreciar les dues parets de maons.
143		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Meitat nord
144		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Meitat nord
145		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Meitat nord
146		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impronta de la claveguera UE 117, des de W
147		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impronta de la claveguera UE 117, des de W
148		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impronta de la claveguera UE 117, des de W
149		Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impronta de la claveguera UE 117, i el punt on es retalla el mur per encavir la claveguera. Des de W

Num.	Sector	UE
150	111	
Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar la volta UE 111		
151	111	114
Detall de la volta UE 111, des de sota.		
152	111	114
Detall de la volta UE 111, des de sota.		
153	117	111 125
Detall de l'habitació sondejada, sense la claveguera UE 117		
154	117	111 125
Detall de l'habitació sondejada, sense la claveguera UE 117		
155	117	111 125
Detall de l'habitació sondejada, sense la claveguera UE 117		
156	111	100
Detall de la secció amb els nivells superficials i la volta UE 111		
157	111	100
Detall de la secció amb els nivells superficials i la volta UE 111		
158	117	111 125
Detall de l'habitació sondejada, sense la claveguera UE 117		
159	111	
Detall de l'habitació sondejada, sense la claveguera UE 117, es pot apreciar el punt on es trobava amb el mur de tancament.		
160		
Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impromta de la claveguera UE 117, des de W		
161		
Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impromta de la claveguera UE 117, des de W		
162		
Detall de la relació dels murs de tancament E i S de l'habitació sondejada.		
163		
Detall del mur de tancament S. de l'habitació sondejada.		
164		
Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar l'impromta de la claveguera UE 117, des de W		
165		
Detall del mur de tancament E de l'habitació sondejada. Es pot apreciar la volta de rajol UE 111		
166	125	
Detall del nivell de morter UE 125 que cobria l'interior de l'habitació subterrània sondejada.		

Num.	Sector	UE
167	125 111	Detall del nivell de morter UE 125 que cobria l'interior de l'habitació subterrània sondejada.
168	125 111	Detall del nivell de morter UE 125 que cobria l'interior de l'habitació subterrània sondejada. Des de W
169	111 125	Detall del nivell de morter UE 125 que cobria l'interior de l'habitació subterrània sondejada.
170	126	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de SE
171	126	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de SE
172	126	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de SE
173	126 111	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de S
174	126 111	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de S
175	126	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de SE
176	126	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de SE
177	126 111	Detall del paviment de lloses de pedra UE 126, localitzat a l'interior de l'habitació subterrània. Des de S
178	126 111	Detall de l'habitació subterrània amb el paviment de lloses de pedra UE 126 Des de NW
179	126	Detall del desmuntatge del paviment de lloses de pedra UE 126
180	126	Detall del desmuntatge del paviment de lloses de pedra UE 126
181		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
182		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
183		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.

Num.	Sector	UE
184		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
185		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
186		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
187		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
188		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
189		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.
190		Detall de l'enderroc del mur de tancament E. Per aquest punt connecta l'ascensor projectat i el magatzem existent.

